

An aerial photograph of a densely populated urban neighborhood, likely in Barcelona, Spain. The image shows a mix of colorful residential buildings, some with red-tiled roofs, and a prominent church with a white dome and red roof. The text is overlaid on the right side of the image.

Projecte d'intervenció
integral dels barris de
*la Vinya-
Can Clos-
Plus Ultra*
2010-2019

La Vinya, Can Clos, Plus Ultra: un barri industrial, un barri de persones

Barcelona és els seus barris. Barris amb personalitat pròpia com la Vinya, Can Clos i Plus Ultra, a la Marina de Port. Un veïnat de tradició obrera, fet a si mateix, d'orografia i ubicació especials, i amb una història de ràpid creixement. Aquests trets són senyals d'identitat d'uns veïns i veïnes que han estat clau per donar l'empenta necessària cap a un futur de noves oportunitats.

La memòria que teniu a les mans il·lustra la transformació viscuda a la Vinya, Can Clos i Plus Ultra des del 2010, quan va ser escollit beneficiari del programa de la Llei de millora de barris, àrees urbanes i viles que requereixen d'una atenció especial. Amb l'objectiu de millorar les condicions dels ciutadans i ciutadanes que hi viuen s'han portat a terme 27 actuacions amb una inversió total de 12 milions d'euros.

Aquestes actuacions s'han centrat principalment en la reurbanització de carrers, places i habitatges. Un altre dels objectius del programa ha estat millorar els equipaments socials i culturals, impulsar cohesió social i promoure l'ús de les noves tecnologies. Suprimir les barreres arquitectòniques a un barri amb forts desnivells també ha estat una necessitat, especialment per a les persones més grans.

El barri no són només els edificis i els carrers, són les persones que se'l fan seu i es comprometen amb el seu futur. Per això, és important fer un reconeixement a la participació dels veïns i veïnes en aquest procés. En aquesta memòria podeu veure exemples excel·lents d'aquest compromís, però vull destacar especialment les diferents sessions de treball que es van dur a terme per a la creació de la Taula d'Infància, Adolescència i Famílies a la Marina amb activitats paral·leles com ara tallers i formacions per a diferents col·lectius.

Tota aquesta feina s'ha complementat amb el programa “Treball als barris”, gestionat per Barcelona Activa juntament amb el Servei d'Ocupació de Catalunya, que, des de l'any 2011, promou la inserció laboral, l'impuls de l'activitat empresarial i el desenvolupament de l'economia local del barri. I també el programa “Salut als barris”, que, amb la col·laboració de l'Agència de Salut Pública, ha dut a terme iniciatives per reduir les desigualtats socials en salut dels veïns i veïnes.

La Llei de barris ha estat un primer pas per donar un impuls a la Vinya, Can Clos i Plus Ultra. Però queda encara molta feina a fer. Des de l'Ajuntament de Barcelona continuarem treballant als barris, des dels barris i per als barris. I ho farem amb instruments com el Pla de barris i amb la col·laboració i la implicació dels veïns i les veïnes. Perquè els nostres barris són la llavor de futur d'una Barcelona que no deixa la seva gent enrere. Una Barcelona per viure-hi.

Ada Colau Ballano
L'Alcaldeessa de Barcelona

Orgullosos del camí fet

L'any 2010, dins la setena convocatòria d'ajuts del Programa de millora de barris, l'Ajuntament de Barcelona va obtenir finançament del Fons de foment de barris per desenvolupar el Programa d'intervenció integral de l'àrea d'atenció especial la Vinya, Can Clos i Plus Ultra, al barri de la Marina de Port, al Districte de Sants-Montjuïc.

La proposta, presentada per revertir el procés de deteriorament de l'àrea, requeria intervenir des d'un enfocament transversal per tal de corregir les mancances detectades, com ara una urbanització envellida i desendregada resultat de la seva ubicació geogràfica, un important deteriorament del parc d'habitatges i un elevat percentatge d'edificis en mal estat i ruïnosa. Des del punt de vista social hi havia una greu problemàtica conseqüència de l'envelliment de la població, l'augment significatiu de la immigració extracomunitària, una elevada taxa d'atur, un baix nivell d'instrucció de la població i una important presència de col·lectius amb risc d'exclusió social.

Els deu anys que el Programa ha estat en marxa han permès executar la totalitat dels projectes i les accions programades i han fet possible el desenvolupament d'importants intervencions urbanístiques destinades a millorar la connectivitat interna, potenciar els eixos cívics per a vianants i fer-los més accessibles. S'han dut a terme diverses campanyes de comunicació centrades en la sostenibilitat, la millora dels accessos i la rehabilitació dels elements comuns dels edificis. També s'han fet millores en els equipaments públics, amb una aposta clara per la incorporació de tecnologies de la informació i energies renovables en els edificis, instal·lant-hi fibra òptica i plaques fotovoltaïques.

La intervenció urbanística s'ha complementat amb un important paquet d'actuacions per millorar la qualitat de vida de les persones en l'àmbit socioeconòmic i de l'equitat de gènere. S'han desenvolupat un total de dotze programes, destinats a conciliar la vida laboral i familiar, a la formació i promoció econòmica, amb la realització d'actuacions de cursos per a la formació ocupacional.

Més enllà de la inversió directa, realitzada gràcies al Fons de foment del Programa de barris, cal destacar la important inversió que ha tingut lloc gràcies a programes impulsats per altres departaments de la Generalitat i que han permès reforçar les actuacions del programa d'intervenció integral: “Treball als barris” (finançat pel Servei d'Ocupació de Catalunya) i “Salut al Barri” (per l'Agència de Salut Pública de Barcelona), que igualment han contribuït a millorar la qualitat de vida dels veïns i les veïnes. D'altra banda, la ubicació del nou Districte Administratiu de la Generalitat de Catalunya, a tocar d'aquesta àrea, posa en relleu l'aposta guanyadora que ha fet la Generalitat pel futur d'aquesta zona.

Sens dubte, aquest Programa ha estat un exemple de participació ciutadana i de col·laboració entre les diferents administracions públiques. L'èxit aconseguit pel Programa d'intervenció integral la Vinya-Can Clos-Plus Ultra, com el dels altres onze que ha desenvolupat l'Ajuntament de Barcelona, referma la nostra convicció que cal continuar amb el camí iniciat per la Llei de barris l'any 2004, inspirada en el principi que posa l'urbanisme al servei de les persones, i dels resultats de la qual em sento molt orgullós. Per acabar, només resta felicitar totes les persones que hi han participat, especialment els veïns i veïnes del barri de la Vinya, Can Clos i Plus Ultra.

Damià Calvet i Valera
Conseller de Territori i Sostenibilitat

”

- 1,** Síntesi històrica.....9
- 2,** Projecte d'intervenció integral del barri de la Vinya-Can Clos-Plus Ultra.....13
- 3,** Actuacions executades.....17
 - 3.1,** Projectes urbanístics i d'equipaments.....18
 - 3.2,** Rehabilitació d'edificis privats.....24
 - 3.3,** Programes socials.....26
- 4,** Programes complementaris.....33
 - 4.1,** Treball als barris.....34
 - 4.2,** Salut als barris.....38
- 5,** Comitè d'Avaluació i Seguiment
Membres del Comitè d'Avaluació i Seguiment
del Pla de barris de la Vinya-Can Clos-Plus Ultra.....43
- 6,** Pressupost.....47
- 7,** Inversions complementàries.....53
- 8,** Conclusions.....57

í

Síntesi
històrica

////////////////////

1

Síntesi *històrica*

Una aproximació al barri de la Vinya

El barri està situat a la cara oest de la muntanya de Montjuïc, en contacte amb l'antic pla agrícola (avui ocupat per indústries i noves activitats) i per sobre del port de mercaderies de la ciutat. Té una trama urbana superposada, formada per camins antics sinuosos (ferrocarril, camí del port, canal de la Infanta, etc.) i una xarxa contemporània de carrers ortogonals construïda en diverses etapes. La tipologia d'habitatges és entre mitgeres, alineades al carrer, de poca alçada i longitud de façana petita i blocs tipus de polígons d'habitatges.

Pertany a la Marina de Port, barri que forma part del Districte de Sants-Montjuïc.

El 1870 trobem les primeres barraques a la muntanya de Montjuïc habitades per molers que treballaven a les pedreres.

Degut a l'espai disponible, es delimiten dues zones de desenvolupament de mitjana i gran indústria, fet que posa de manifest una creixent demanda d'habitatge massiu. Així, les demandes veïnals i el fet d'haver-se convertit en un barri amb vocació obrera van aconseguir la implantació d'habitatge públic, ubicats a Can Clos, la Vinya, testers de Can Farrero, passatge Jardins de la Mediterrània, etc.

L'evolució històrica del barri està marcada per la previsió del passeig de la Zona Franca inclosa dins del Pla d'enllaços de Jaussely entre el 1907 i el 1917. Aquest Pla ja preveia un barri industrial entre el passeig i la muntanya de Montjuïc. Cap al 1926 comença a construir-se a una banda del passeig el barri de Plus Ultra, a tocar de l'església Mare de Déu del Port, i per l'altra el grup d'habitatges d'Eduard Aunós juntament amb la Colònia Santiveri.

A tocar de la dècada dels seixanta, en el tram Foc-Motors i a ponent del passeig de la Zona Franca, es delimiten més zones, davant l'elevada demanda de sòl industrial. Es construeixen els barris del Polvorí i de Foment, en el límit del barri que ens ocupa.

Per acollir la gran immigració d'aquells anys, s'aprova el 1962 el Pla parcial del sector Granvia Sud, situat entre els termes de Barcelona i l'Hospitalet de Llobregat.

El teixit residencial Plus Ultra, juntament amb el polígon de les cases barates d'Eduard Aunós, estaven ubicats entre el que avui és el carrer de la Mare de Déu del Port i el carrer dels Ferrocarrils Catalans, i limitaven amb la muntanya de Montjuïc i les grans implantacions industrials del Paseo del Puerto.

El barri, conegut antigament com a Pont dels Gossos, deu el seu nom actual al record d'una famosa gesta aèria de l'any 1926. Les cases del barri es van construir sense cap projecte d'urbanització aprovat davant la necessitat de dotar d'habitatge molts veïns i treballadors de les zones industrials del voltant.

Can Clos està situat parcialment en terres d'un antic pagès que habitava la masia que donà nom al barri i sobre els terrenys de la pedrera del Borinot.

El 1952, el barri es construeix a una velocitat rècord per tal de reallotjar els barraquistes de la part alta de la Diagonal, reubicats arran dels actes del XXXV Congrés Eucarístic Internacional.

La recuperació dels ajuntaments democràtics a finals dels anys setanta inicia una etapa on es torna a un model de ciutat al servei dels seus habitants. Així, el 1976 s'aprova definitivament el Pla general metropolità, on es constitueix una normativa pel desenvolupament urbanístic de diferents sectors de la ciutat.

A inicis dels anys noranta, des del Districte es programa la primera actuació rellevant al barri, amb la urbanització de diferents carrers, l'arranjament de voreres i altres operacions de millora urbana.

Actualment, l'estructura urbana de la Vinya-Can Clos-Plus Ultra com s'ha exposat és un reflex de la seva evolució històrica a redós de la muntanya de Montjuïc i la seva actual situació estratègica.

Hi trobem una població arrelada al territori, un teixit associatiu que treballa per la qualitat urbana del barri, la voluntat de crear espais aglutinadors a nivell urbanístic i social. A totes aquestes característiques dins d'un barri amb una situació demogràfica i social d'una fragilitat present i futura considerable, s'hi suma l'envelliment de la població i l'arribada de nouvinguts. La millora de les seves condicions de vida permetrà prevenir problemes socials.

En l'actualitat l'àrea es troba en un estat d'equilibri entre riscos i potencialitats que indica l'oportunitat d'iniciar un procés de recuperació que posi èmfasi en la transversalitat de les actuacions a portar a terme.

*Projecte
d'intervenció integral
dels barris de la Vinya-
Can Clos-Plus Ultra*

////////////////////

2

Projecte d'intervenció integral dels barris de la Vinya-Can Clos-Plus Ultra

L'Ajuntament de Barcelona va presentar a la Generalitat de Catalunya una proposta amb l'objectiu que els barris de la Vinya-Can Clos-Plus Ultra es poguessin acollir a les subvencions atorgades per la Llei de barris, àrees urbanes i viles que requereixen una atenció especial. D'aquesta manera, aquest barri va ser escollit en la convocatòria de 2010 com a beneficiari dels ajuts econòmics d'aquesta Llei.

L'import total aprovat del projecte va ser de 12.000.000 €, dels quals el 50% ha estat subvencionat per la Generalitat de Catalunya. L'altre 50% ha estat aportat per l'Ajuntament de Barcelona, impulsor i executor d'aquest projecte, que ha tingut com a objectiu principal afavorir les condicions de vida del barri, millorant integralment els eixos cívics i els espais públics, subvencionant la rehabilitació d'espais comuns dels edificis, condicionant equipaments, millorant l'accessibilitat i impulsant la cohesió social i les relacions al barri.

Els projectes han de tractar de manera integral la problemàtica del barri, intervenint simultàniament en tots els aspectes que l'afecten. Els projectes d'intervenció integral subvencionats abracen un conjunt d'actuacions diverses i heterogènies, aplicades amb caràcter transversal, d'acord amb vuit camps d'actuació en els quals la Llei requereix intervenir (el vuitè camp d'accessibilitat va quedar inclòs en el camp d'equipaments):

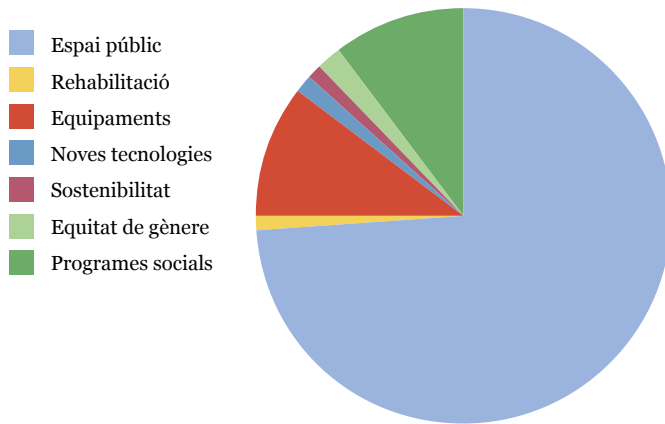
Els vuit camps d'actuació es van concretar en la programació següent:

- 1. **MILLORA DE L'ESPAI PÚBLIC I DOTACIÓ D'ESPais VERDS**
 - 1.1 Nova urbanització a l'espai públic de Can Clos
 - 1.2 Nova plaça a la part alta de Can Clos
 - 1.3 Adquisició de sòl i urbanització per a la connexió dels carrers Diligències i Ferrocarrils Catalans
 - 1.4 Adquisició de sòl per a nou espai públic resultant de la MPGO a Plus Ultra
 - 1.5 Urbanització nova plaça i carrers interiors aviadors Franco, Ruiz de Alda i Duran
 - 1.6 Reurbanització dels jardins de Ca l'Alena als habitatges de La Capa
- 2. **REHABILITACIÓ I EQUIPAMENT DELS ELEMENTS COL·LECTIUS DELS EDIFICIS**
 - 2.1 Rehabilitació i equipament dels elements col·lectius dels edificis
- 3. **PROVISIÓ D'EQUIPAMENTS PER A L'ÚS COL·LECTIU**
 - 3.1 Millores a l'equipament esportiu municipal La Bàscula
 - 3.2 Edifici de nova construcció: equipament cívic i cultural als jardins de Can Farrero
 - 3.3 Millores al casal de gent gran a La Capa

- 4. **INCORPORACIÓ DE LES TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ EN ELS EDIFICIS**
 - 4.1 Instal·lació de fibra òptica als equipaments: La Bàscula, Casa del Rellotge i La Vinya
 - 4.2 Ajudes a la rehabilitació en l'aplicació de noves tecnologies als edificis
- 5. **FOMENT DE LA SOSTENIBILITAT DEL DESENVOLUPAMENT URBÀ**
 - 5.1 Instal·lació de plaques solars a l'equipament esportiu municipal de La Bàscula
 - 5.2 Millores de l'aïllament tèrmic als edificis
- 6. **EQUITAT DE GÈNERE EN L'ÚS DE L'ESPai URBÀ I DELS EQUIPAMENTS**
 - 6.1 Usos del temps: "Temps de barri, temps educatiu compartit"
 - 6.2 "Temps de barri, temps compartit": conciliar la vida laboral i familiar
 - 6.3 Promoció d'activitats grupals i comunitàries amb dones
 - 6.4 Promoció de l'ús de les TIC per part de les dones

- 7. **PROGRAMES QUE COMPORTIN LA MILLORA SOCIAL, URBANÍSTICA I ECONÒMICA**
 - 7.1 Pla estratègic de participació i comunicació
 - 7.2 Oficina Tècnica
 - 7.3 Intervenció comunitària. Treball en xarxa amb infants, joves i famílies
 - 7.4 Espai públic: un espai de convivència als jardins de Ca l'Alena
 - 7.5 Punt Multimèdia: promoció cultural en xarxa
 - 7.6 Promoció sociocultural i participació dels joves a La Bàscula Musical
 - 7.7 Dinamització dels bucs d'assaig musicals a La Bàscula
 - 7.8 Intervenció en medi obert
 - 7.9 Promoció econòmica
- 8. **ACCESSIBILITAT I SUPRESSIÓ DE BARRERES ARQUITECTÒNIQUES**

Distribució dels camps d'actuació

Espai públic	8.896.309,61 €	74,14%
Rehabilitació	131.332,12 €	1,09%
Equipaments	1.234.498,10 €	10,29%
Noves tecnologies	161.956,32 €	1,35%
Sostenibilitat	109.338,15 €	0,91%
Equitat de gènere	257.895,02 €	2,15%
Programes socials	1.208.670,68 €	10,07%
	12.000.000,00 €	100%

Actuacions
executades

////////////////////

3

Actuacions executades

Per tal de garantir la transversalitat i integritat del Projecte d'intervenció integral, aquest s'estructura en els vuit camps d'actuació anteriorment esmentats. A continuació, però, les actuacions s'han agrupat en tres grans grups per tal de facilitar-ne la comprensió:

- 3.1 Projectes urbanístics i d'equipaments
- 3.2 Rehabilitació d'edificis privats
- 3.3 Programes socials

3.1. Projectes urbanístics i d'equipaments

Els projectes d'àmbit urbanístic i de millora dels equipaments es van desenvolupar amb l'objectiu de millorar l'espai públic al barri i adequar i modernitzar la qualitat d'urbanització i dels serveis. A més, es va voler assolir l'eficiència energètica desitjable en l'enllumenat públic, disminuint la contaminació lumínica i potenciant el baix consum.

Urbanització de Can Clos.

Urbanització de Can Clos.

CAMP 1. MILLORA DE L'ESPAI PÚBLIC I DOTACIÓ D'ESPAIS VERDS

1.1. NOVA URBANITZACIÓ A L'ESPAI PÚBLIC DE CAN CLOS

Amb aquesta actuació es va recuperar la zona verda de la muntanya de Montjuïc fins al passatge de Can Clos, fent el desplaçament de les línies aèries a la plaça del Mig de Can Clos, realitzant obres als carrers de Morrot, Can Clos i Diligències, i remodelant els accessos de l'Escola Can Clos.

Termini d'execució: 2010-2017
Pressupost justificat: 2.063.825,68 €

1.2. NOVA PLAÇA A LA PART ALTA DE CAN CLOS

El projecte per a la Nova Plaça a la part alta de Can Clos es va presentar el mes d'octubre de 2013 als veïns i veïnes del barri. Els veïns van fer propostes que es van recollir i es va realitzar el projecte definitiu. Es va urbanitzar la continuació del carrer de Diligències fins al carrer de la Pedrera del Mussol. Al gener de 2014 es van iniciar les obres, que van finalitzar el 17 de setembre del mateix any. Al setembre es va aprovar una modificació que incloïa el micropilotatge del Bloc 10, una rampa per a persones amb mobilitat reduïda, millores del tennis i diferència en amidaments.

A més, va dur-se a terme un projecte de reforç estructural i reparació de l'aparcament i el local soterrani de la plaça del Mig de Can Clos. En aquest projecte es va renovar la plaça per fer-ne un espai d'oci i d'estança amb el veïnat on col·lectius i entitats puguin celebrar-hi activitats. S'hi va posar arbrat, s'hi van instal·lar bancs i jardineres, es van renovar l'enllumenat i la xarxa de rec i s'hi van instal·lar pèrgoles a un costat de la plaça per disposar d'ombra.

Termini d'execució: 2010-2018
Pressupost justificat: 3.281.295,70 €

Carrer de l'Aviador Ruiz de Alda 29, després.

1.3. ADQUISICIÓ DE SÒL I URBANITZACIÓ PER A LA CONNEXIÓ DELS CARRERS DILIGÈNCIES - FERROCARRILS CATALANS

Van dur-se a terme diversos treballs de millora a la vorera del carrer dels Ferrocarrils Catalans.

Termini d'execució: 2014
Pressupost justificat: 54.959,18 €

1.4. ADQUISICIÓ DE SÒL PER A NOU ESPAI PÚBLIC RESULTANT DE LA MPGO A PLUS ULTRA

Una modificació del Pla general (Modificació del Pla general metropolità - MPGM) va desafectar bona part del barri Plus Ultra, i va deixar afectades les finques número 26 i número 29 del carrer de l'Aviador Ruiz de Alda. Va acordar-se l'expropiació dels patis del carrer de l'Aviador Ruiz de Alda números 4, 8, 12 i 16, que ja estaven afectats prèviament a la MPGM, per procedir al més aviat possible a l'alineació d'una part del carrer.

Una part d'aquesta actuació la va finançar íntegrament l'Ajuntament de Barcelona i la part restant es fa constar en aquesta memòria que ha estat objecte del finançament del Pla de barris.

Termini d'execució: 2019
Pressupost justificat: 271.144,81 €

Plaça entre els carrers de l'Aviador Ruiz de Alda i de l'Aviador Franco, després.

1.5. URBANITZACIÓ NOVA PLAÇA I CARRERS INTERIORS AVIADORS FRANCO, RUIZ DE ALDA I DURAN

Després de conversar amb els veïns i veïnes del barri per valorar quines eren les millores a realitzar, es van pacificar i urbanitzar els carrers de l'Aviador Franco i de l'Aviador Ruiz de Alda, inclosa la plaça que formen aquests dos carrers, així com el carrer de l'Aviador Duran.

Termini d'execució: 2014-2016
Pressupost justificat: 1.687.928,20 €

Jardins de Ca l'Alena, abans.

Jardins de Ca l'Alena, després.

1.6. REURBANITZACIÓ DELS JARDINS DE CA L'ALENA ALS HABITATGES DE LA CAPA

El projecte es va presentar el mes d'octubre de 2012 als veïns i veïnes del barri i, més tard, també a la llar d'infants i el casal de gent gran, ubicats ambdós als jardins de Ca l'Alena, per recollir propostes de millora. Les obres de millora van iniciar-se a l'agost de 2013.

La reurbanització va consistir en la incorporació de més arbres i de zones d'estada, així com d'espais de jocs infantils i de gimnàstica passiva per a gent gran. També es va facilitar l'accés a la plaça millorant-ne la circulació i la visió als jardins.

Termini d'execució: **2014-2019**
Pressupost justificat: **1.537.156,04 €**

Jardins de Ca l'Alena, després.

CAMP 3 - PROVISIÓ D'EQUIPAMENTS PER A L'ÚS COL·LECTIU

3.1. MILLORES A L'EQUIPAMENT ESPORTIU MUNICIPAL LA BÀSCULA

Van dur-se a terme obres completes de l'equipament amb les següents accions: ampliació dels vestidors i del camp de futbol 7, treballs de pavimentació del poliesportiu, instal·lació d'una prestatgeria, col·locació d'una porta nova al poliesportiu, diverses infraestructures per a activitats esportives i treballs de construcció d'una àrea infantil al complex esportiu.

Termini d'execució: **2010-2017**
Pressupost justificat: **672.540,97 €**

Camp de futbol al complex esportiu La Bàscula.

Vestuaris del complex esportiu La Bàscula, després.

Pistes de bàsquet Can Farrero, abans.

3.2. EDIFICI DE NOVA CONSTRUCCIÓ: EQUIPAMENT CÍVIC I CULTURAL ALS JARDINS DE CAN FARRERO

Amb l'objectiu de fomentar la convivència i la cohesió social al barri a través de l'esport va dur-se a terme la pavimentació amb formigó de les dues pistes de bàsquet dels jardins de Can Farrero. Després es va fer el marcatge de les pistes i se'n va renovar l'enllumenat amb tecnologia LED.

Termini d'execució: **2017-2019**
Pressupost justificat: **243.551,68 €**

Pistes de bàsquet Can Farrero, després.

Millores en l'accessibilitat vertical al casal de gent gran La Capa.

3.3. MILLORES AL CASAL DE GENT GRAN A LA CAPA

Van millorar-se les instal·lacions de l'edifici a nivell d'accessibilitat interna (comunicació vertical amb ascensor i escales). Es va dur a terme la climatització de tot l'equipament, i també va millorar-se la sonoritat. A més, es va adaptar una sala per dur a terme funcions polivalents i va guanyar-se un espai de relació en la mateixa planta. Per completar les millores, es va pintar tot l'equipament. Les obres van finalitzar al desembre del 2017.

Termini d'execució: **2014-2017**
Pressupost justificat: **318.405,45 €**

Millores en l'accessibilitat vertical al casal de gent gran La Capa.

**CAMP 4. INCORPORACIÓ DE LES TECNOLOGIES
DE LA INFORMACIÓ EN ELS EDIFICIS**

**4.1. INSTAL·LACIÓ DE FIBRA ÒPTICA
ALS EQUIPAMENTS: LA BÀSCULA,
CASA DEL RELLOTGE I LA VINYA**

Va realitzar-se la instal·lació de fibra òptica als equipaments de La Bàscula, la Casa del Relloctge i La Vinya per tal de millorar el servei de connexió a internet.

Termini d'execució: 2017
Pressupost justificat: 161.956,32 €

**4.2. AJUDES A LA REHABILITACIÓ EN L'APLICACIÓ
DE NOVES TECNOLOGIES ALS EDIFICIS**

Aquesta és una de les actuacions que va quedar sense justificar ja que les actuacions dutes a terme en referència a noves tecnologies als edificis es van incloure a cada rehabilitació específica d'edificis a l'actuació 2.1.

Instal·lació de fibra òptica en equipaments.

**CAMP 5 - FOMENT DE LA SOSTENIBILITAT
DEL DESENVOLUPAMENT URBÀ**

**5.1. INSTAL·LACIÓ DE PLAQUES SOLARS
A L'EQUIPAMENT ESPORTIU MUNICIPAL
DE LA BÀSCULA**

Van instal·lar-se plaques solars per a la millora de l'eficiència energètica del centre jove "La Bàscula".

Termini d'execució: 2014-2015
Pressupost justificat: 109.338,15 €

**5.2. MILLORES DE L'AÏLLAMENT TÈRMIC
ALS EDIFICIS**

Aquesta actuació de millores en l'aïllament tèrmic es van realitzar i es van incloure a cada una de les actuacions realitzades. Algunes de les actuacions ha quedat inclosa en les rehabilitacions d'edificis d'espais comuns.

**CAMP 8 - ACCESSIBILITAT I SUPRESSIÓ
DE BARRERES ARQUITECTÒNIQUES**

Les actuacions referents a la supressió de barreres arquitectòniques van quedar incloses en les actuacions específiques anteriors, com per exemple en l'actuació 3.3 Millores al casal de la gent gran a La Capa, en què es va fer la instal·lació d'un ascensor.

Instal·lació de plaques fotovoltaïques.

3.2. Rehabilitació d'edificis privats

CAMP 2 - REHABILITACIÓ I EQUIPAMENT DELS ELEMENTS COL·LECTIUS DELS EDIFICIS

2.1. REHABILITACIÓ I EQUIPAMENT DELS ELEMENTS COL·LECTIUS DELS EDIFICIS

Van dur-se a terme rehabilitacions d'elements comuns d'edificis d'habitatge privat que van incloure l'estructura horitzontal i vertical, les façanes principals i posteriors, les cobertes, el pati de llums, les instal·lacions d'aigua i de llum, els baixants, l'ascensor, la supressió de barreres arquitectòniques i les escales, així com actuacions d'estalvi energètic, tot en funció de les necessitats de l'edifici. Van rehabilitar-se tres expedients:

A l'**edifici del carrer Alts Forns, 87**, es van dur a terme rehabilitacions en les instal·lacions comunes dels desguassos, es van eliminar elements obsolets de l'indret i es van reconstruir les instal·lacions existents de l'edifici. Es van restaurar i/o reposicionar alguns elements deteriorats, desapareguts, considerats com a singulars (balcons, finestres...) i altres elements d'obra com ara estucs, arrambadors, afectats per la nova instal·lació, i es van acromatitzar els conductes vistos. Es van canviar materials de canonades per altres materials més sostenibles.

Es van eliminar elements obsolets dels terrats i/o cobertes i es van racionalitzar i unificar antenes i condicionadors d'aire, així com la impermeabilització integral de la coberta, inclòs l'aïllament, les juntes de dilatació i les embocadures de boneres, inclòs els badalots. Es van dur a terme canvis en l'aïllament tèrmic del terrat.

A l'edifici situat al **número 12 de la plaça Alta de Can Clos** es va procedir a la realització de les inspeccions tècniques dels edificis.

A l'edifici del **carrer Anoia, 5**, es va instal·lar un ascensor i es van arreglar elements de la façana interior i del celobert.

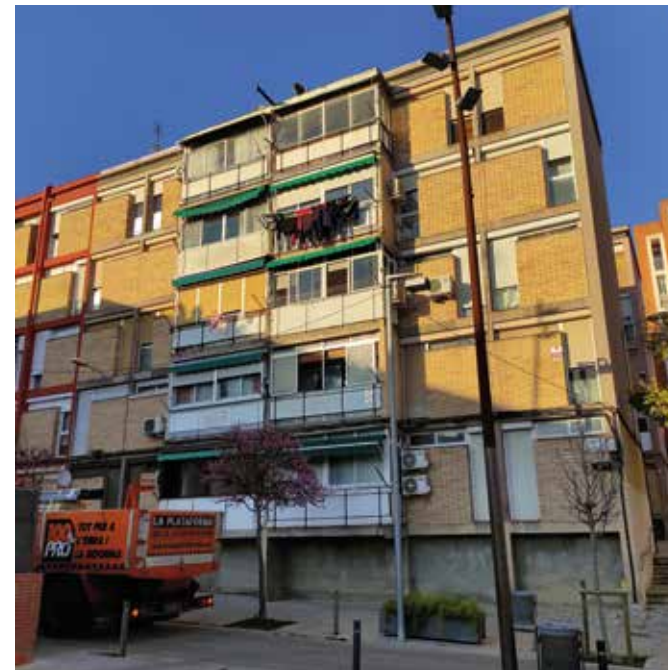
Termini d'execució: **2015-2017**
Pressupost justificat: **131.332,12 €**

Carrer Alts Forns, 87

Carrer d'Anoia, 5

Plaça de Can Clos, 12

Activitats en el marc de “Temps de Barri, Temps Compartit”.

Fragment de premsa.

3.3. Programes socials

CAMP 6 – EQUITAT DE GÈNERE EN L'ÚS DE L'ESPAI URBÀ I DELS EQUIPAMENTS

6.1. USOS DEL TEMPS: “TEMPS DE BARRI, TEMPS EDUCATIU COMPARTIT”

Aquest camp es va treballar des de la Taula d'Infància, Adolescència i Família (TIAF) donant suport a activitats realitzades fora d'horari escolar. A més, durant l'any 2015 també es va donar suport a l'Orquestra de La Marina Integra Sons, un projecte que, a partir del coneixement musical, ajudava els infants amb necessitats.

Termini d'execució: **2015-2017**
Pressupost justificat: **22.642,53 €**

Projecte Orquestra de La Marina d'Integra Sons.

6.2. “TEMPS DE BARRI, TEMPS COMPARTIT”: CONCILIAR LA VIDA LABORAL I FAMILIAR

En el marc d'aquesta actuació, va oferir-se atenció socio-educativa a persones joves de 12 a 18 anys amb l'objectiu de donar-los una resposta específica i de qualitat, ja que es va considerar una de les més vulnerables i amb més risc de patir situacions d'exclusió social. Així, va oferir-se reforç escolar, educació en el lleure, atenció a les famílies i voluntariat, entre altres activitats. Aquesta actuació va desenvolupar-la l'esplai El Submarí de Port a les seves instal·lacions situades al carrer Foc del barri de la Marina de Port.

Termini d'execució: **2012-2018**
Pressupost justificat: **200.856,00 €**

6.3. PROMOCIÓ D'ACTIVITATS GRUPALS I COMUNITÀRIES AMB DONES

Van dur-se a terme projectes de dinamització comunitària amb diverses entitats i serveis. Entre altres activitats, van realitzar-se tallers de dones narradores i de teatre, va renovar-se l'Acord per una Barcelona lliure de violència, i es van impartir diversos cursos pels Punts d'Informació i Atenció a les Dones (PIAD).

Termini d'execució: **2014-2017**
Pressupost justificat: **25.931,79 €**

Activitat de promoció de l'ús de les TIC per part de les dones.

6.4. PROMOCIÓ DE L'ÚS DE LES TIC PER PART DE LES DONES

Van dur-se a terme diverses formacions, com ara cursos d'al·fabetització digital per a dones i gent gran, cursos de tauletes tàctils per al veïnat dels casals de barri de la Vinya i Can Clos, cursos d'iniciació a la informàtica per a les persones usuàries del casal de la gent gran de La Capa i cursos d'iniciació a la informàtica per a dones a l'Entitat Àncora.

Termini d'execució: **2014-2018**
Pressupost justificat: **8.464,70 €**

Tallers amb dones.

CAMP 7 – PROGRAMES QUE COMPORTIN LA MILLORA SOCIAL, URBANÍSTICA I ECONÒMICA

7.1. PLA ESTRATÈGIC DE PARTICIPACIÓ I COMUNICACIÓ

Va crear-se un document sintetitzat del Projecte d'intervenció integral de la Vinya-Can Clos-Plus Ultra. Van elaborar-se els materials per a les campanyes informatives de diferents activitats dutes a terme als barris de la Vinya, Can Clos i Plus Ultra, com ara cursos de monitors i monitores d'activitats de lleure infantil i juvenil, tallers a la fresca o tallers realitzats des de la Taula d'Infància, Adolescència i Famílies (TIAF).

Seguint el que estableix la Llei de drets i oportunitats de la infància i adolescència de Catalunya 14/2010, del 27 de maig, que defineix les taules territorials d'infància i els consells de participació territorial dels infants i adolescents (articles 26 i 27), va constituir-se la taula territorial de la Marina, que funcionà per comissions i grups de treball, celebrant jornades anuals al novembre amb els professionals dels diferents serveis, equipaments i recursos adreçats a infants, adolescents i joves del barri. Es va treballar des de la perspectiva de la Convenció de Nacions Unides dels drets dels infants posant èmfasi en la promoció, prevenció, participació, protecció i provisió de serveis. També va editar-se un suplement informatiu mensual encartat al diari *La Marina*. La constitució de la taula territorial va dur-se a terme després d'elaborar una diagnosi participativa. En el marc de la TIAF van elaborar-se, també, monogràfics sobre temes d'interès per a infants, adolescents i famílies.

Termini d'execució: **2011-2018**
Pressupost justificat: **95.624,52 €**

Número 1 de TIAF Info.

7.2. OFICINA TÈCNICA

Des de l'Oficina Tècnica va donar-se suport a l'assessorament per desenvolupar degudament el projecte de la Taula d'Infància, Adolescència i Famílies. Aquest suport va consistir en:

- Reunions amb l'equip de coordinació del projecte, que duia a terme un seguiment dels diferents eixos i aprovava les línies de treball anuals.
- Seguiment de la programació, execució, avaluació i memòria del projecte.
- Suport als diferents grups de treball.
- Valoració de les necessitats formatives.

Termini d'execució: **2015-2018**
Pressupost justificat: **63.263,86 €**

Activitats en el marc de la TIAF.

Activitats en el marc de la TIAF.

7.3. INTERVENCIÓ COMUNITÀRIA. TREBALL EN XARXA AMB INFANTS, JOVES I FAMÍLIES

Aquesta intervenció es va fonamentar en l'activació de les relacions socials dels veïns i veïnes dels barris de Can Clos, la Vinya i Plus Ultra amb l'objectiu d'aconseguir transformacions en les seves condicions de vida, obtenir nivells màxims de cohesió social i benestar individual i afavorir la implicació i la participació personal i associativa per a la cerca de solucions compartides amb l'Administració.

A partir de l'any, 2014 la Taula d'Infància, Adolescència i Famílies (TIAF) va tenir, entre d'altres, els següents objectius: enfortir el treball en xarxa entre els serveis, les entitats i professionals del territori per poder millorar la comunicació i crear sinergies a l'hora de treballar pel benestar de la quixalla, adolescents i joves del barri de la Marina, així com de les seves famílies; avançar en el treball comunitari en l'àmbit de la infància i adolescència; crear espais de participació i recursos per a nens i nenes, persones adolescents i les famílies del barri, així com donar més visibilitat als espais i recursos ja existents. El flux generat per la TIAF va permetre detectar les principals necessitats al barri i, també, saber quines eren les actuacions prioritàries que s'havien de dur a terme.

Treball en xarxa amb infants, joves i famílies.

La TIAF va dur a terme nombroses activitats estructurades en tres eixos, que van incloure diversos tallers, realització d'informes, assessoraments, així com donar suport i potenciar altres projectes relacionats:

1. Famílies, on es van dur a terme les següents actuacions:
 - a. Tallers d'habilitats parentals per a famílies amb infants de parvulari, d'educació primària i per a adolescents.
 - b. Tallers "Jugant amb tu, t'ajudo a créixer", per a famílies amb infants de 0 a 3 anys.
 - c. Potenciació del projecte "Famílies x Famílies".
2. Infants, adolescents i joves, on es van dur a terme les següents actuacions:
 - d. Informe sobre la situació dels joves a la Marina i recollida d'informació d'hàbits dels i les joves i la detecció dels espais pels quals es mouen.
 - e. Constitució del grup Xarxa Lleure de la Marina, que aglutina entitats de lleure.
 - f. Posada en marxa del projecte Consulta Jove de salut mental.
 - g. Suport en el disseny i en les activitats de l'Espai Jove La Bàscula.
 - h. Taller sobre Afectivitat i Sexualitat saludable dirigit als joves del territori.
3. Formació, on es van dur a terme les següents actuacions:
 - i. Realització de les Jornades TIAF al novembre dels anys 2014, 2015 i 2016.
 - j. Realització dels plenaris "Adolescents i joves", "Adolescència" i monogràfic sobre embarassos adolescents dirigits a professionals que treballen amb aquest col·lectiu.
 - k. Assessorament i treball dels casos que van arribar al grup de treball Metodologia del Treball en Xarxa.
 - l. Creació de l'Espai d'Intervisió, un projecte pilot concebut com a espai interdisciplinari amb participants de diferents projectes del territori.
 - m. Tallers "Confidencialitat de la informació", "Eines i experiències" i "Professionals, equip i xarxa", destinats al personal de serveis, entitats i professionals del territori.

Activitats als jardins de Ca l'Alena.

Promoció sociocultural i participació dels joves a La Bàscula Musical.

Activitats en medi obert.

Artixoc va dur a terme entre els anys 2010 i 2013 tallers per a infants, eines formatives i assessorament per als joves amb dificultats per trobar feina, activitats i accions comunitàries per aportar salut i creixement personal (amb especial èmfasi cap a les dones), així com col·laboració i suport a l'associació de veïns.

A més, la TIAF va contribuir a posar en marxa el nou model de l'Espai Jove La Bàscula i va participar en la definició dels locals del carrer de la Química, va elaborar l'informe sobre la participació infantil i adolescent en diferents àmbits a la Marina i va treballar la igualtat, el gènere i les relacions no abusives.

Termini d'execució: **2011-2019**
Pressupost justificat: **312.484,37 €**

Treball en xarxa amb infants, joves i famílies.

7.4. ESPAI PÚBLIC: UN ESPAI DE CONVIVÈNCIA ALS JARDINS DE CA L'ALENA

En el marc d'aquest projecte va treballar-se la dinamització de l'espai amb l'equip socioeducatiu i, posteriorment, amb la Taula d'Infància, Adolescència i Famílies, l'associació de veïns i els equipaments de la plaça (ludoteca i casal de gent gran).

Un cop acabat el termini d'execució, aquest espai va incloure's en el Pla funcional d'actuacions del casal de barri de la Vinya, gestionat per l'associació de veïns, duent a terme activitats del calendari festiu conjuntament amb el casal de gent gran La Capa i de la ludoteca de la Casa dels Colors.

Termini d'execució: **2015-2019**
Pressupost justificat: **24.999,17 €**

7.5. PUNT MULTIMÈDIA: PROMOCIÓ CULTURAL EN XARXA

Va traslladar-se el Punt Multimèdia La Marina al centre cívic la Casa del Rellogge, als jardins de Can Farrero. El Punt Multimèdia és un equipament que posa a l'abast de tota la ciutadania les eines necessàries per descobrir, conèixer, aprendre, experimentar i utilitzar les noves tecnologies: informàtica bàsica, internet, fotografia i vídeo digital, disseny gràfic i maquetació, animació, música digital, disseny i creació de pàgines web. És un espai dotat amb els recursos infra-estructurals necessaris per dur a terme aquestes activitats: equips informàtics, perifèrics i programaris específics.

Termini d'execució: **2012-2019**
Pressupost justificat: **71.823,02 €**

Punt Multimèdia al centre cívic la Casa del Rellogge.

7.6. PROMOCIÓ SOCIOCULTURAL I PARTICIPACIÓ DELS JOVES A LA BÀSCULA MUSICAL

A partir de les propostes del grup de treball d'Espais per a Joves de la Taula d'Infància, Adolescència i Famílies, van definir-se les accions a desenvolupar a l'equipament musical de La Bàscula. Fruit d'aquestes propostes, entre els anys 2015 i 2016 La Bàscula va passar de ser un espai musical a un espai jove amb activitats en diferents àmbits i disciplines.

Des de l'Espai Jove La Bàscula van realitzar-se diferents tallers gratuïts, tastets als instituts per donar a conèixer l'Espai Jove i fomentar la cooperació de l'Espai amb els instituts de secundària, concerts al carrer amb intèrprets del barri, així com debats i cinefòrums entorn de temes d'interès per als joves.

Termini d'execució: **2014-2018**
Pressupost justificat: **48.267,40 €**

7.7. DINAMITZACIÓ DELS BUCS D'ASSAIG MUSICAL A LA "BÀSCULA"

Van realitzar-se millores a la sala de concerts de l'Espai Jove La Bàscula, incloent-hi complements i materials d'equips de so, la construcció d'un magatzem, adaptació de l'espai a les normes de seguretat i senyalització i millores d'il·luminació i so.

Termini d'execució: **2014**
Pressupost justificat: **109.231,33 €**

Nou magatzem de La Bàscula Musical.

7.8. INTERVENCIÓ EN MEDI OBERT

Aquest servei va desenvolupar tasques socioeducatives en medi obert amb el veïnat i, específicament, amb els i les adolescents i joves que viuen als barris de la Vinya, Can Clos i Plus Ultra i que tenen l'espai públic com a lloc de trobada i relació. Aquestes tasques van incloure prospecció, dinamització, suport comunitari prioritzant els aspectes preventius i realització d'activitats de dinamització a l'espai públic (entre l'octubre de 2012 i l'octubre de 2016). Les activitats puntuals de dinamització a l'espai públic van continuar fins al 2018 seguint el calendari festiu anual del barri.

Termini d'execució: **2012-2019**
Pressupost justificat: **447.477,21 €**

7.9. PROMOCIÓ ECONÒMICA

En el marc d'aquesta actuació va oferir-se formació adreçada a la població de la Vinya, Can Clos i Plus Ultra que va fer demandes de treball mitjançant el Punt d'Informació Laboral. Aquesta formació va incloure cursos, formacions i activitats, entre altres temes, de:

- carreter, en col·laboració amb Mercabarna
- entrenador de futbol
- monitors/es d'activitats de lleure infantil i juvenil
- futbol lliure
- promoció econòmica i habilitats laborals per a joves

També va dur-se a terme l'edició d'una guia de comerç que recollia tota l'oferta del barri.

Termini d'execució: **2013-2019**
Pressupost justificat: **35.499,80 €**

Cursos de futbol.

4

”

**Programes
complementaris**

////////////////////

4

Programes complementaris

4.1. Treball als barris 2010-2020

Línies de desenvolupament local i millora de l'ocupació

L'any 2006 el Servei d'Ocupació de Catalunya va endegar el projecte “Treball als barris” amb la finalitat de promoure accions complementàries a la Llei de barris en l'àmbit de l'ocupació i el desenvolupament local en aquells territoris amb desequilibris econòmics i socials més grans, per tal d'afavorir la millora de les condicions de vida dels habitants d'aquests barris i la cohesió social dels territoris.

Amb aquesta iniciativa, que va oferir un catàleg de cinc programes, es pretenia dissenyar, planificar i executar actuacions concretes a cada barri en funció de les seves necessitats, amb la finalitat de fomentar el seu desenvolupament socioeconòmic de forma integrada, equilibrada i sostenible.

Des de l'inici de la col·laboració el 2011 i durant uns anys, un agent d'ocupació i desenvolupament local (AODL), amb la col·laboració dels diferents agents que van operar al territori i de la direcció del Pla de barris, va possibilitar la reflexió per a la posada en marxa de les accions més adients.

Durant aquests anys i en el marc del projecte “Treball als barris”, a través de Barcelona Activa, va atorgar-se un pressupost global de més d'un milió vuit-cents mil euros.

Durant aquests anys van desenvolupar-se diferents tipologies d'actuacions:

Accions per al foment i la millora de l'ocupació Programes específics de caràcter experimental i innovadors per afavorir la inserció sociolaboral de les persones amb des- avantatge social

El Dispositiu d'inserció sociolaboral per a persones amb dificultats especials va arribar al barri de la Marina de Port a la convocatòria 2012 amb execució el 2013. Fins a la finalització del programa, **es van atendre 2.122 veïns i veïnes en situació d'atur o precarietat laboral**, residents al barri. Pel que fa al perfil predominant de les persones participants, el 51% van ser dones, el 44% d'edats entre els 40 i els 54 anys, el 50% amb estudis primaris o sense i el 55% en situació d'atur de llarga durada.

L'atenció a aquestes persones va realitzar-se **mitjançant un itinerari d'inserció laboral personalitzat i adaptat**, d'alta intensitat, que va incloure orientació laboral, informació sobre el mercat laboral, formació per a la millora competencial, formació professionalitzadora amb pràctiques en empreses, prospecció del teixit empresarial i gestió i intermediació en ofertes laborals.

Van realitzar-se **7.773 accions, amb un total de 15.405 participacions**. Algunes de les principals actuacions es centraren en l'alfabetització digital de 395 persones afectades per la bretxa digital, l'alfabetització en català/castellà i anglès amb 163 persones, així com *coaching* laboral i entrenament amb competències personals i socials amb 362 persones.

La qualificació professional va ser una altra de les grans actuacions dutes a terme, amb 406 persones que aconseguiren millorar el seu perfil laboral i, sovint, reorientar la seva carrera professional. Els carnets professionals en van ser un clar exemple, amb carretons elevadors, plataformes elevadores mòbils de personal o operador/a de pont grua, i manipulació d'aliments.

Els cursos de formació professionalitzadora van incloure pràctiques en empreses, realitzades en sectors amb alta demanda ocupacional, com ara:

- auxiliar de manipulació de producte fresc (280 h)
- auxiliar de dependent/a polivalent i reposició (290 h)
- activitats auxiliars de magatzem (210 h)
- dependent/a de peixateria (225 h)
- auxiliar de perruqueria (330 h)
- neteja en instal·lacions industrials (160 h)
- especialització en neteja hospitalària (100 h)

L'**índex d'inserció laboral** durant el pas pel programa va passar d'un 21% en el seu inici a un **41% de mitjana**, que va mantenir-se en els darrers 5 anys.

El teixit empresarial de la zona va ser un nucli econòmic de referència pel projecte. Des de l'entrada del Dispositiu al territori **es van prospectar 466 empreses només en aquest barri**, en el marc d'una estratègia de prospecció centrada en els perfils de les persones ateses. Els principals sectors prospectats van ser els de comerç i comerç a l'engròs, distribució i logística, sector alimentari, indústria i manufactura. Les ofertes gestionades d'aquest barri van ser majoritàriament del sector del comerç, turisme, hostaleria i restauració, i serveis a les empreses.

Al territori es va treballar de la mà del **Pla de barris municipal en el projecte “Reconduex el teu perfil professional”**. Aquest tenia com a objectiu incidir en la feminització d'ocupacions vinculades als polígons industrials de la ciutat, subvencionant els carnets de conduir C, D i CAP (Certificat d'Aptitud Professional), a dones en situació d'atur o precarietat laboral. Des del Dispositiu es va derivar i realitzar el seguiment de les 13 dones participants en les edicions del 2018 i 2019 durant la seva formació, la seva participació en processos de selecció i la posterior inserció laboral.

Accions per a la millora de l'ocupació a través de programes per adquirir experiència laboral (plans d'ocupació)

Els programes per adquirir experiència laboral van permetre, d'una banda, la realització de serveis d'interès general i social i, de l'altra, l'accés a l'ocupació de persones en situació d'atur, facilitant a les persones participants recursos i eines per millorar la seva situació en el mercat laboral: experiència laboral; formació en salut laboral; informació i orientació per al treball.

Durant el període de 2012 a 2019, van desenvolupar-se 39 accions d'experienciació laboral que van contribuir a la millora de la cohesió social, el desenvolupament comunitari, la dinamització comercial i industrial del barri de la Marina de Port. Les actuacions realitzades durant aquest període van ser:

- Potenciació i suport al projecte “Imagina't” i suport a la dinamització del projecte “Imagina't” d'Eduard Aunós.
- Suport a actuacions derivades dels diferents espais d'acció comunitària en el barri de la Marina (Taula d'Infància, Adolescència i Família (TIAF) de la Marina; Taula de Salut Comunitària; Taula de Dones...).
- Suport a la implementació de les accions proposades des de la Taula d'Inserció laboral.
- Suport als casals del barri (la Vinya, Can Clos, Sant Cristòfol i Eduard Aunós), al programa de tallers, a les activitats del calendari festiu anual i difusió de les activitats. Suport a les gestions derivades de les accions i projectes comunitaris de cada casal del barri.
- Suport a les activitats i programació de l'equipament musical i jove La Bàscula i als projectes que aquets acollia.
- Suport a la dinamització comercial, industrial i empresarial de la Marina.
- Suport a les gestions derivades de les accions i projectes impulsats des de la Unió d'Entitats de la Marina.

Per al desplegament d'aquestes actuacions van contractar-se un total de 43 persones en situació d'atur, de les quals el 60% eren dones i el 63% persones de més de 40 anys.

Accions per afavorir el desenvolupament socioeconòmic local

Programa de desenvolupament econòmic local

Eix de consolidació i potenciació comercial

Va dur-se a terme una tasca de promoció i acompanyament al comerç del barri, tant per millorar-ne la visibilitat comercial com per enfortir el seu associacionisme i millorar-ne la qualitat.

Va treballar-se per impulsar el comerç com a força clau de l'economia del barri i d'un consum més sostenible i de proximitat. Va desenvolupar-se una tasca de facilitació i acompanyament d'accions de dinamització del comerç, donant suport a la comunicació i execució de campanyes de promoció comercial com la Ruta de la Tapa, la Fira Marinera i de la Pagesia, campanyes de Nadal i rebaixes, Estovalles per la Interculturalitat, Comerços Solidaris, Concurs de Misteri als Aparadors, etc.

Va promoure's i prioritzar-se l'adquisició de competències entre comerciants mitjançant el programa de mentoria "Comerç a punt", amb 12 comerços, i donant suport a l'atterratge i desenvolupament del programa "Obert al futur".

Es va realitzar i actualitzar el cens de locals comercials buits i plens, enquestes sobre hàbits de consum i compra i eines d'informació i diagnòstic que han facilitat el desenvolupament de noves accions per donar resposta a les necessitats dels comerços, empreses i veïnat de la Marina.

També va treballar-se per enfortir l'associacionisme comercial del barri promovent la vinculació i col·laboració del comerç amb el teixit econòmic i social del barri a través de la seva participació en el Grup de Desenvolupament Econòmic de la Marina i la Taula d'Empreses, on van crear-se sinergies que van facilitar el disseny, execució i avaluació de la campanya "Treballo al barri, compro al barri", amb l'objectiu de donar visibilitat i apropar les persones treballadores del polígon a l'oferta comercial. Hi van participar una seixantena de comerços i 7 empreses de la Taula d'Empreses, i van repartir-se 957 talonaris.

Es va vetllar per la qualitat de l'associacionisme comercial de la Marina amb el disseny de la cartera de serveis de l'Associació de Comerciants de la Marina i la divulgació entre comerços no associats, així com la seva professionalització mitjançant el programa "Suport a l'associació de comerciants", l'actualització digital de la seva web i l'assessorament i acompanyament en temes de gestió i desenvolupament d'accions comercials.

Eix de foment de l'ocupació

Es va treballar per impulsar projectes que cercaven la millora de la qualitat de l'ocupació del veïnat, potenciant la coordinació amb les tècniques del Dispositiu d'orientació laboral de la Marina i apropant informació i recursos ocupacionals i programes de Barcelona Activa al barri.

Es van dinamitzar 3 grups de treball amb entitats i empreses en els quals van participar unes 14 associacions i 9 empreses, a més de personal tècnic de l'Ajuntament de Barcelona. Concretament, des del grup de formació i ocupació, es va treballar per detectar necessitats i oportunitats del barri i es va potenciar la col·laboració entre entitats, centres formatius i empreses per generar noves opcions de formació i pràctiques que representin oportunitats encaminades a la inserció professional. Es va facilitar la contractació de persones del barri a través d'un circuit d'ofertes de feina de la Marina compartit entre empreses i entitats d'assessorament i orientació de persones en cerca de feina, i es van gestionar 10 ofertes.

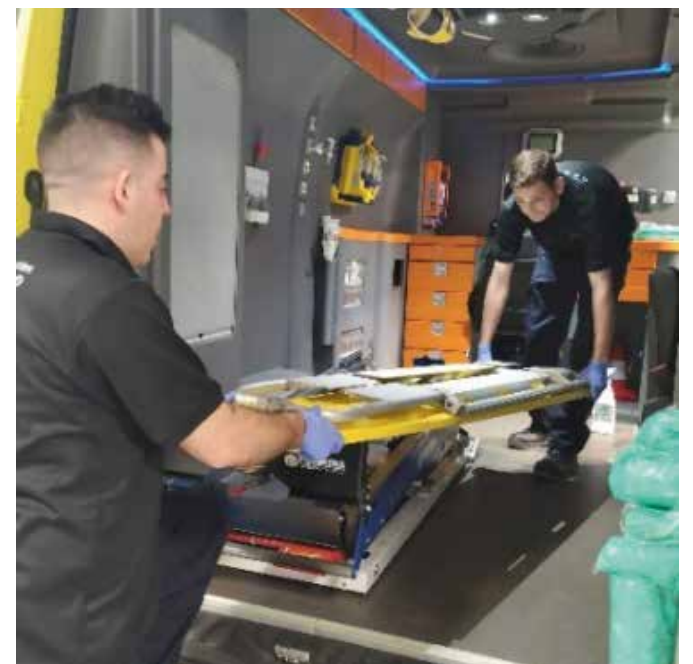
Es va dissenyar i executar una formació amb impacte comunitari, "Taller de costura", i es va donar suport a formacions del Districte com el "Curs de guiatge per la natura". També es va elaborar un "Catàleg de formació de la Marina" que recollia tota l'oferta formativa, formal i informal.

Eix d'impuls de l'activitat empresarial

Amb l'objectiu de dinamitzar l'activitat econòmica del teixit empresarial dels polígons de la Marina, Zona Franca i Pedrosa, donar servei a les empreses i crear col·laboracions per apropar el barri i el teixit empresarial, es va treballar amb l'àrea d'empresa de Barcelona Activa i Pla de barris per a la dinamització del polígon i l'impuls i assessorament en RSC, eficiència energètica, economia circular, màrqueting digital i igualtat de gènere.

Va realitzar-se un estudi estratègic del polígon on hi van participar 79 empreses. Van desenvolupar-se projectes com el "Pont tecnològic" per fomentar la col·laboració entre empreses de la Marina i empreses ubicades al parc tecnològic i el projecte de "Simbiosi industrial" entre empreses de la Marina i el polígon industrial del Bon Pastor.

Es van crear eines com el mapa digital amb la ubicació dels principals elements d'atracció, serveis i transport i i es va elaborar el cens de naus per a la detecció de locals buits.

Campanya promocional al web de l'Associació de la Marina.

Eix d'eines per a la promoció i reforç de l'economia local

Per fomentar el desenvolupament econòmic, sota un model sostenible i igualitari, amb retorn social, va donar-se suport a quatre projectes a través d'orientació, imbricació al territori i informació sobre recursos existents com les subvencions “Impulsem el que fas” i “Enfortim l'ESS”.

Es van crear i dinamitzar nous espais de coproducció i coordinació entre els agents socioeconòmics del barri: el Grup de Desenvolupament Econòmic de la Marina, el Grup de Formació i Ocupació amb la Taula d'Empreses i el Grup d'Economia Social i Solidària de la Marina. Va donar-se suport a la realització de la Fira d'ESS de la Marina i es va dur a terme una diagnosi d'ESS a la Marina, així com les accions de sensibilització i dinamització d'ESS del Pla de barris: “La Marina dona empenta”, un programa de pre-emprenedoria (18 dones participants), i “Servei itinerant d'assessorament d'ESS a la Marina”, amb vuit iniciatives assessorades al barri.

Van desenvolupar-se eines com el “Catàleg d'entitats de la Marina” per a empreses on 13 entitats van exposar el seus projectes i van fer propostes de col·laboració, així com el “Mapatge digital d'entitats”, amb 12 entitats geolocalitzades. Van elaborar-se estudis i propostes de projectes sobre compra mancomunada de bosses orgàniques i tovallons.

Acompanyament activitat del casal de Sant Cristòfol “Setmana del Llibre”.

4.2. Salut als barris

El programa “Salut als barris” es va posar en marxa als barris de la Marina de Port i la Marina del Prat Vermell l'octubre de l'any 2016, amb el lideratge conjunt de l'Agència de Salut Pública de Barcelona, el Districte de Sants-Montjuïc, el sector de Salut de l'Ajuntament i el Consorci Sanitari de Barcelona. Un cop establert l'acord institucional, el programa va anar cobrint diferents fases, començant per la identificació d'agents que podien influir en el disseny d'estratègies i la seva implementació per, a continuació, crear un grup motor comunitari en salut al barri.

La segona fase va consistir en una valoració de les necessitats en salut i dels actius per a la salut. Aquesta valoració de necessitats es va dur a terme a partir de la generació d'indicadors de salut i els seus determinants obtinguts de l'anàlisi de dades de registres poblacionals, així com de l'anàlisi de les percepcions sobre la salut al barri i els seus determinants, obtinguts a partir d'entrevistes i grups de discussió realitzats al veïnat del barri i a professionals i entitats relacionades.

La tercera fase va ser la planificació i implementació d'intervencions, en què es va realitzar una revisió de la literatura científica per identificar intervencions amb efectivitat demostrada per abordar els problemes prioritzats en la segona fase. Un cop identificades les intervencions efectives, el grup motor va ser l'encarregat de prioritzar-les per elaborar un pla d'actuació del barri. La quarta i cinquena fases van ser, respectivament, el seguiment i avaluació del pla i el manteniment d'aquest.

Taules i grup de treball

A part del grup motor anteriorment esmentat, el qual va tenir com a objectiu impulsar, seguir i coordinar les accions relacionades amb la salut que es van fer al territori, l'any 2016 n'hi van haver d'altres: l'Equip Tècnic Comunitari, la Taula d'Infància, Adolescència i Famílies i el Grup Comunitari. El primer d'aquests organismes esmentats, l'Equip Tècnic Comunitari, va tenir per objectiu coordinar i compartir la informació relacionada amb els diferents processos comunitaris engegats al territori; el segon, la Taula d'Infància, Adolescència i Famílies (TIAF), va tenir per objectiu dur a terme el seguiment de les accions relacionades amb temes d'infància, adolescència i famílies que es van fer al territori; per acabar, el Grup Comunitari va tenir per objectiu realitzar el seguiment de les diferents accions comunitàries obertes a tot el veïnat del barri.

Emmarcats dins de la Taula d'Infància, Adolescència i Famílies van dur-se a terme diversos grups de treball. L'any 2017 van dur-se a terme el grup de treball d'Habilitats de Criança, amb l'objectiu d'impulsar, coordinar i fer el seguiment de les accions de promoció de les habilitats familiars que es duïen a terme pel territori i en el qual van participar 7 persones, i el grup de treball d'Afectivitat i Sexualitat Saludable, amb l'objectiu d'impulsar, coordinar i fer el seguiment de les accions relacionades amb la salut afectiva-sexual que es duïen a terme pel territori i en el qual van participar 14 persones. A part dels grups de treball emmarcats dins de la TIAF, també van dur-se a terme el grup de treball d'Atur i Salut Mental, amb l'objectiu d'adaptar i impulsar una intervenció de millora del benestar emocional abordant la inclusió social, a més de seguir i coordinar les accions relacionades amb la salut mental que ja es feien al territori, que va comptar amb 8 persones participants; el grup de treball de Gent Gran, amb l'objectiu d'adaptar i impulsar una

Escola de Salut de Gent Gran a la Marina, així com impulsar, seguir i coordinar les accions relacionades amb la millora de la qualitat de vida de la gent gran que es duïen a terme al territori, que va comptar amb la participació d'11 persones; el grup de treball d'Alimentació i Hàbits Saludables, amb l'objectiu d'adaptar el projecte “Temps de joc” de la FEEB als barris de la Marina, així com realitzar accions de sensibilització sobre alimentació i hàbits saludables, que va comptar amb la participació d'11 persones. A més, va dur-se a terme el Pla de desenvolupament econòmic de la Marina, el qual va tenir per objectiu identificar oportunitats en el territori per millorar la inserció laboral, treballar conjuntament propostes de desenvolupament econòmic, emprenedoria i ocupació i formació, així com donar suport a iniciatives de les entitats i agents que van formar part del GDE. En el Pla hi van participar 40 persones.

L'any 2018 es va tornar a reunir el grup de treball d'Afectivitat i Sexualitat Saludables de la TIAF, amb 13 persones participants, i va dur-se a terme, també emmarcat dintre de la TIAF, el grup de treball d'Habilitats Familiars, amb l'objectiu d'impulsar, coordinar i fer seguiment de les accions de promoció de parentalitat positiva que es van dur a terme al territori i en què van participar 13 persones. Van tornar a reunir-se el grup de treball d'Atur i Salut Mental, amb 10 participants; el grup de treball de Gent Gran, amb 10 participants; i el grup de treball d'Alimentació i Hàbits Saludables, amb 9 participants. A més, van dur-se a terme la Xarxa O3, per a la coordinació tècnica dels serveis d'atenció a la petita infància i de les seves famílies, en què hi van participar 12 persones; així com l'Espai Tècnic Jove, amb l'objectiu de generar un espai de coordinació entre les tècniques de serveis públics adreçats a joves del territori per construir estratègies d'actuació conjuntes i coordinades, en què van participar 14 persones.

Intervencions

En el marc de Barcelona “Salut als barris” s’han dut a terme les següents intervencions:

- **Creixem sans**, amb l’objectiu de promoure l’alimentació saludable i l’activitat física i un descans equilibrat entre els alumnes de 4t de primària. Aquesta intervenció va dur-se a terme dins dels centres educatius, amb 9 sessions de 50 minuts. Entre el 2016 i el 2018 hi van participar 93 escolars.
- **Creixem més sans**, amb l’objectiu de reforçar el programa “Creixem sans”, destinat a l’alumnat de 6è de primària. El 2017 hi van participar 17 escolars.
- **PASE.bcn**, amb l’objectiu de prevenir les addiccions, especialment el tabaquisme, entre alumnes de 1r d’ESO. El programa es va desenvolupar a les aules, impartit pel mateix professorat. Entre el 2016 i el 2017 hi van participar 114 escolars.
- **Canvis**, amb l’objectiu de promoure l’alimentació saludable, l’activitat física i un descans equilibrat, dirigit als alumnes de 2n d’ESO. Entre el 2016 i el 2017 hi van participar 208 escolars en 2 centres.
- **Sobre canyes i petes**, amb l’objectiu de prevenir les addiccions, especialment el consum d’alcohol i cànnabis, dirigit a l’alumnat de 3r d’ESO. El programa el va desenvolupar a l’aula el mateix professorat, el qual va rebre formació. Els temes es van tractar amb l’alumnat durant 5 sessions de 50 minuts. Entre el 2016 i 2017 hi van participar 100 escolars.
- **Parlem-ne; no et tallis**, amb l’objectiu de prevenir les relacions sexuals no protegides, prevenir els embarassos adolescents i les infeccions de transmissió sexual, dirigit a alumnes de 3r d’ESO fins a 2n de batxillerat o cicles formatius. Es van dur a terme 6 activitats conduïdes pel professorat, més una visita a un centre d’atenció a la salut sexual i reproductiva. Entre el 2016 i el 2018 hi van participar 213 escolars.

- **Taller de salut bucodental**, amb l’objectiu de sensibilitzar sobre la importància d’una alimentació saludable i una bona salut bucodental, destinat a l’alumnat de primària. Aquest programa va consistir en un taller d’1 hora de duració on de forma lúdica es va practicar la tècnica de raspallat i on es van repartir kits amb raspall i pasta dental oferts per la Generalitat de Catalunya. El 2018 hi van participar 175 persones.
- **Titelles, dents netes, sí!!!**, un espectacle de titelles amb l’objectiu de reforçar les accions que es fan des del territori per promoure la salut bucodental, dirigit a alumnes de 1r de primària. El 2018 hi van participar 100 escolars.
- **Programa d’habilitats parentals (I, II i III)**, amb l’objectiu de millorar les competències de criança de mares i pares, aconseguir que aquests s’impliquin eficaçment en la construcció d’una dinàmica familiar positiva i promoure el desenvolupament de models parentals adequats. Aquest programa va anar dirigit a mares i pares d’infants de 2 a 17 anys. Va constar d’11 sessions on es van treballar diferents aspectes relacionats amb la criança. En el total dels tres programes hi van participar 31 dones i 11 homes.
- **Programa d’habilitats familiars**, amb l’objectiu de millorar les competències de criança de mares i pares, aconseguir que aquests s’impliquin eficaçment en la construcció d’una dinàmica familiar positiva i promoure el desenvolupament de models parentals adequats, destinat a mares i pares d’infants de 2 a 17 anys. Va constar d’11 sessions on es van treballar diferents aspectes relacionats amb la criança. El 2017 hi van participar 26 persones i el 2018 hi van participar 10 famílies.

- **SIRIAN**, amb l’objectiu de reduir els embarassos no desitjats i les infeccions de transmissió sexual, especialment entre la població més jove, destinat a dones d’entre 14 i 49 anys i homes d’entre 14 i 29. El programa va consistir en una entrevista en què es proporcionava consell personalitzat. El 2017 hi van participar 26 dones i 1 home, mentre que el 2018 hi van participar 63 persones.
- **Activa’t – Jardins dels drets humans**, amb l’objectiu de reduir la solitud de la gent gran i millorar la seva qualitat de vida en els seus propis barris, especialment els menys afavorits, es van promoure activitats físiques apropiades per a aquest grup d’edat en parcs i places accessibles a peu, dirigit a persones de més de 40 anys, amb especial èmfasi en les més grans de 65 anys. El programa va ser desenvolupat per l’Institut Barcelona Esports, amb la col·laboració de l’ASPB, i va consistir en la realització de dues sessions setmanals gratuïtes d’una hora de durada amb una persona monitora on es realitza taitxí, txikung i caminades senzilles. Entre el 2016 i el 2018 hi van participar 142 dones i 56 homes (26 persones participants no van contestar).
- **Aula de salut de gent gran (1a i 2a edició)**, amb l’objectiu de reduir l’aïllament social en persones de més de 60 anys dels barris de la Marina. Aquest programa va consistir en 10 sessions per edició, organitzades amb diferents agents socials i de salut, així com amb entitats comunitàries actives en el territori. El 2018 hi van participar 34 dones i 9 homes.

- **A la Marina ens cuidem**, amb l’objectiu de millorar el benestar emocional i la salut de la població en risc d’exclusió social dels barris de la Marina, destinat a persones de 35 a 60 anys amb risc d’exclusió social dels barris de la Marina. Aquest programa va constar de dues fases: en la primera es van dur a terme tallers dissenyats i conduïts per professionals i entitats amb activitats relacionades amb el benestar emocional; i la segona fase de retorn social de les persones participants, ja fos amb vinculació amb alguna activitat festiva o comunitària del barri o bé com a talleristes en altres edicions del programa. El 2018 hi van participar 23 dones i 4 homes.
- **Accions de sensibilització sobre alimentació en el marc de la Matinal Esportiva de la Marina**, amb l’objectiu de sensibilitzar sobre la importància de la dieta saludable i variada en el dia a dia, destinat a la població infantil. En aquesta activitat es va repartir fruita des de l’estand de la Taula de Salut Comunitària als infants que havien participat en la Milla Infantil de la Marina Esportiva. El 2018 hi van participar 40 infants.
- **Cartografies del Coneixement (CAP la Marina)**, amb l’objectiu de donar a conèixer al personal sanitari les cosmovisions de la població pacient d’origens culturals diversos que atén, destinat al personal dels EAP. Aquesta activitat va consistir en dues sessions de formació realitzades al CAP la Marina per apropar la perspectiva intercultural a la pràctica clínica i comunitària. El 2018 hi van participar 15 dones i 3 homes.

*Comitè d'Avaluació
i Seguiment*

////////////////////

5

Comitè d'Avaluació i Seguiment

Membres del Comitè d'Avaluació i Seguiment del Pla de barris de la Vinya-Can Clos-Plus Ultra

Per tal de fer un seguiment periòdic de l'estat de desenvolupament del projecte, l'article 12 de la Llei 2/2004, de 4 de juny, de millora de barris, àrees urbanes i viles que requereixen una atenció especial, va preveure, la formació d'un comitè d'avaluació i seguiment que reunís en un mateix òrgan la Generalitat, l'Ajuntament i representants del teixit social (associacions de veïns, comerciants, entitats) dels barris.

El Comitè és l'instrument de gestió que dissenya i rep els recursos i executa el programa del Pla de barris. En la rehabilitació d'àrees urbanes, el millor nivell de gestió, per la seva proximitat amb la ciutadania i el coneixement de la realitat, és el govern local, però, en el cas de la rehabilitació integral, és necessari disposar d'un mecanisme de coordinació que integri els tres nivells afectats: la Generalitat, l'Ajuntament i el conjunt format per les entitats veïnals i els agents socials i econòmics.

El Comitè d'Avaluació i Seguiment neix amb quatre funcions fonamentals:

1. Establir mecanismes de coordinació.
2. Avaluat els informes preceptius de seguiment.
3. Promoure processos de participació ciutadana.
4. Elevar els projectes a la Comissió d'Inspecció del Programa.

Les sessions del Comitè s'han celebrat en les següents dates:

- 23 de gener de 2012
- 6 de febrer de 2013
- 15 de maig de 2014
- 6 de febrer de 2018

Representants que han assistit a alguna de les sessions:

EN REPRESENTACIÓ DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

Mercé Santmartí, directora dels Serveis Territorials, Dep. de Territori i Sostenibilitat
Montserrat Grané, directora dels Serveis Territorials, Dep. de Governació, Administracions Públiques i Habitatge
Josep Casas, subdirector general d'Arquitectura i Millora d'Àrees Urbanes, Departament de Territori i Sostenibilitat
Josep Ramon Pol, cap de l'Oficina de Gestió del Programa de Barris, Departament de Territori i Sostenibilitat
Amador Domingo, Oficina de Treball de la Generalitat, Servei d'Ocupació de Catalunya (OTG SOC)
Montse Grau, tècnica de l'Oficina de Gestió del Programa de Barris, Departament de Territori i Sostenibilitat
Oriol Nel·lo, secretari general de Planificació Territorial del Departament de PTOP
Salvador Jorba, Delegació del Govern
Carmen San Miguel, delegada territorial del Govern
Armand Calderó, Delegació Territorial del Govern de la Generalitat a Barcelona

Maria Jesús Mier Albert, Departament de Política Territorial i Obres Públiques (subdirectora general d'Arquitectura)
Ramon Botey Serra, Dep. de PTOP (Cap de l'Oficina de Gestió del Programa de Barris)
Francesc López Guardiola, Departament de PTOP
Silvia Marchena Morales, Departament d'Empresa i Ocupació (cap dels Serveis Territorials del SOC del Barcelonès)
Teresa Rey Sendón, Departament de Política Territorial i Obres Públiques (tècnica de l'Oficina de Gestió del Programa de Barris)
Montse Grau, Departament de Territori i Sostenibilitat (tècnica de l'Oficina de Gestió del Programa de Barris)
Judith Arruebo, Departament de Territori i Sostenibilitat (tècnica de l'Oficina de Gestió del Programa de Barris)
Hortènsia Hernandez, Departament de Territori i Sostenibilitat (tècnica de l'Oficina de Gestió del Programa de Barris)

EN REPRESENTACIÓ DE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA

Francesc Jiménez Gusi, gerent del Districte de Sants-Montjuïc
Laura Pérez, regidora del Districte de Sants-Montjuïc
Jordi Martí Galbis, regidor del Districte de Sants-Montjuïc
Neus Roig Teixidor, cap del Departament de Recursos Interns
M. Teresa Esteve Bonastre, responsable del Programa de desenvolupament de la Llei de barris
Èlia Díez, responsable del programa "Salut als barris" (Agència de Salut Pública de Barcelona)

Altres persones en representació de l'Ajuntament

Miquel Àngel Valdueza, director de Serveis i Llicències d'Espai Públic
Maria Rengel, directora de Serveis a les Persones i Territori
Lourdes Zorraquino, directora de Serveis Generals
Amor González Fernández, gestora de projectes de la Direcció de Serveis a les Persones i al Territori i responsable i impulsora de la TIAF.

Conselleries municipals

J. Antonio Calleja, conseller GMD PP
Georgina Lázaro, consellera GMD PD
Josep Maria Boronat, conseller GMD ERC

Barcelona Gestió Urbanística (Bagursa)

Enric Cremades, director tècnic de Projectes d'Intervenció Integral als Barris

Barcelona Activa

Àfrica Cardona, directora operativa pels projectes integrals, programa "Treball als barris"
Mireia Joan, agent d'ocupació i desenvolupament local del programa "Treball als barris"
Lorena Ventura, programa "Treball als barris"
Fernando Calleja, agent d'ocupació i desenvolupament local del programa "Treball als barris"
Vicent Baena, AODL de "Treball als barris" a la Barceloneta (Barcelona Activa)
Meritxell Ribalta, tècnica de Dinamització Econòmica i Ocupació. Programa "Treball als barris".
David González, Direcció Desenvolupament de Proximitat. Tècnic d'Accions de Territori.

EN REPRESENTACIÓ DE LES ENTITATS VEÏNALS, ASSOCIACIONS CIUTADANES I AGENTS ECONÒMICS I SOCIALS

Antoni Guillén Martínez, Unió d'Entitats de la Marina
Jesús Arteaga Fernández, AV la Vinya
Enrique Rubio, president de l'AV la Vinya
Pedro Valverde, AV Can Clos
Noelia Baldrich, Associació de Mitjans de Comunicació Local
Ramon Carné Segarra, Associació Comerciants la Marina
Jesús González Vázquez / Abdó Florencio Pavia, AV Plus Ultra
Joan Barutel, president AMCL
Yohany Limpias, vicepresidenta AMCL
Maria Santiago, dinamitzadora UE la Marina

ALTRES

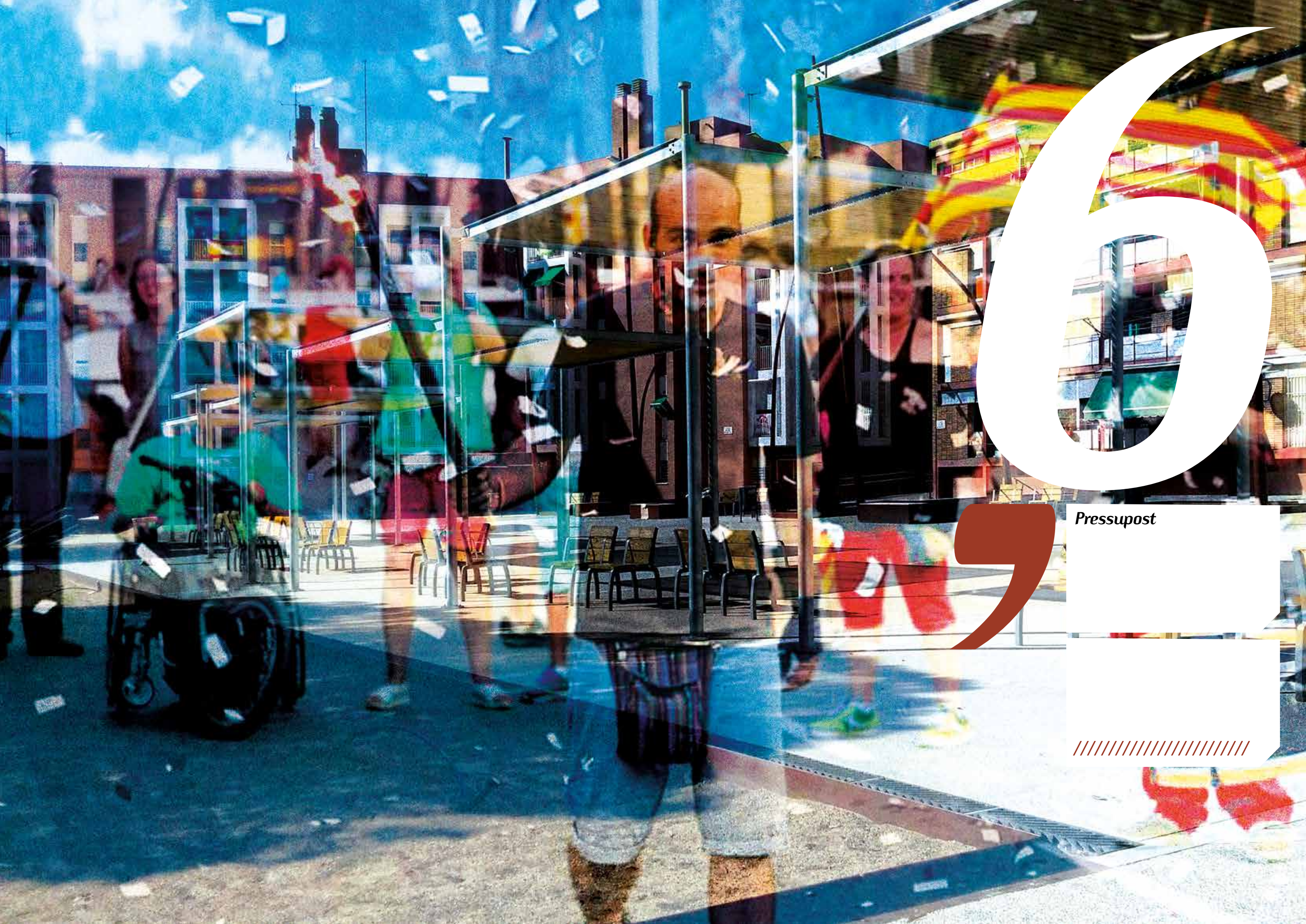
Alba Fort, Momentum
Irene Humet, Momentum

Principals conclusions

El Comitè d'Avaluació i Seguiment es va crear amb la intenció de tenir un espai de seguiment del projecte on poder aclarir els dubtes que poguessin sorgir entre els diferents agents del barri. Va ser un òrgan de governança mixta representada per diferents perfils, des d'administracions, societat civil i veïnal, comerciants i principals agents implicats del territori.

Aquest comitè va servir per fer el seguiment i valorar el grau d'acompliment del programa, per ajudar a resoldre les dificultats sorgides en l'aplicació de les propostes, per reorientar projectes inicials per tal que s'adaptessin a la realitat del barri i per proposar nous projectes aprofitant les oportunitats sorgides durant el procés, tot exposant els canvis i millores que van anar suposant per al barri.

La cooperació entre les diferents administracions, societat civil i associacions de veïns va resultar beneficiosa i va desenvolupar un èxitós projecte de Llei de barris.

6

,

Pressupost

////////////////////

Pressupost previst

CODI	PROJECTE	PRESSUPOST	CONVENI PREVISIÓ 2010	CONVENI PREVISIÓ 2011	CONVENI PREVISIÓ 2012	CONVENI PREVISIÓ 2013	CONVENI PREVISIÓ 2014
1.01.01	Nova urbanització a l'espai públic de Can Clos	2.530.740,00 €	- €	196.566,96 €	1.796.079,62 €	538.093,42 €	- €
1.02.01	Nova plaça a la part alta de Can Clos	421.260,00 €	- €	- €	- €	421.260,00 €	- €
1.03.01	Adquisició sòl i urb. connexió Dilegències-Ferrocarrils Catalans	800.000,00 €	- €	- €	- €	- €	800.000,00 €
1.04.01	Adquisició de sòl per a nou espai públic resultant de la MPGO a Plus Ultra	3.544.000,00 €	- €	- €	- €	- €	3.544.000,00 €
1.05.01	Urbanització plaça i carrers interiors Franco, Ruiz de Alda i Duran	769.000,00 €	- €	- €	- €	212.325,64 €	556.674,36 €
1.06.01	Reurbanització dels jardins de Ca l'Alena als habitatges de “La Capa”	569.000,00 €	- €	- €	- €	- €	569.000,00 €
2.01.01	Rehabilitació i equipament dels elements col·lectius dels edificis	750.000,00 €	- €	60.000,00 €	- €	115.000,00 €	575.000,00 €
3.01.01	Millores a l'equipament esportiu municipal La Bàscula	250.000,00 €	217.212,18 €	32.787,82 €	- €	- €	- €
3.02.01	Edifici nova construcció equip. Cívic i cultural als jardins de Can Farrero	100.000,00 €	- €	- €	- €	100.000,00 €	- €
3.03.01	Millores al casal de la gent gran La Capa	200.000,00 €	- €	- €	- €	200.000,00 €	- €
4.01.01	Instal·lació fibra òptica equipaments: La Bàscula, Casa del Relotge i La Vinya	231.000,00 €	- €	- €	- €	231.000,00 €	- €
4.02.01	Ajudes a la rehabilitació en l'aplicació de noves tecnologies als edificis	80.000,00 €	- €	- €	- €	13.000,00 €	67.000,00 €
5.01.01	Instal·lació de plaques equipament esportiu La Bàscula	180.000,00 €	- €	- €	- €	180.000,00 €	- €
5.02.01	Millores de l'aïllament tèrmic als edificis	50.000,00 €	- €	- €	- €	10.000,00 €	40.000,00 €
6.01.01	Usos del temps: “Temps de barri, temps educatiu compartit”	85.000,00 €	- €	- €	- €	14.000,00 €	71.000,00 €
6.02.01	“Temps de barri, temps compartit”: conciliar la vida laboral i familiar	52.000,00 €	- €	- €	- €	12.000,00 €	40.000,00 €
6.03.01	Promoció d'activitats grupals i comunitàries amb dones	60.000,00 €	- €	- €	- €	12.000,00 €	48.000,00 €
6.04.01	Promoció de l'ús de les TIC per part de les dones	15.000,00 €	- €	- €	- €	3.500,00 €	11.500,00 €
7.01.01	Pla estratègic de participació i comunicació	100.000,00 €	- €	20.000,00 €	20.000,00 €	20.000,00 €	40.000,00 €
7.02.01	Oficina Tècnica	180.000,00 €	- €	30.000,00 €	30.000,00 €	30.000,00 €	90.000,00 €
7.03.01	Intervenció comunitària. Treball en xarxa amb infants, joves i famílies	142.000,00 €	- €	17.750,00 €	17.750,00 €	17.750,00 €	88.750,00 €
7.04.01	Espai públic: un espai de convivència als jardins de Ca l'Alena	100.000,00 €	- €	12.500,00 €	12.500,00 €	12.500,00 €	62.500,00 €
7.05.01	Punt Multimedia. Promoció cultural en xarxa	135.000,00 €	- €	16.875,00 €	16.875,00 €	16.875,00 €	84.375,00 €
7.06.01	Promoció sociocultural i participació dels joves a La Bàscula Músical	100.000,00 €	- €	12.500,00 €	12.500,00 €	12.500,00 €	62.500,00 €
7.07.01	Dinamització bucs d'assaig musical de La Bàscula	76.000,00 €	- €	9.500,00 €	9.500,00 €	9.500,00 €	47.500,00 €
7.08.01	Intervenció en medi obert	285.000,00 €	- €	35.625,00 €	35.625,00 €	35.625,00 €	178.125,00 €
7.09.01	Promoció econòmica	45.000,00 €	- €	5.625,00 €	5.625,00 €	5.625,00 €	28.125,00 €
8.01.01	Nova accessibilitat als equipaments	150.000,00 €	- €	18.750,00 €	18.750,00 €	18.750,00 €	93.750,00 €
TOTAL		12.000.000,00 €	217.212,18 €	468.479,78 €	1.975.204,62 €	2.241.304,06 €	7.097.799,36 €

Pressupost executat

CODI	PROJECTE	TOTAL A EXECUTAR	ACUMULAT 2010	ACUMULAT 2011	ACUMULAT 2012	ACUMULAT 2013	ACUMULAT 2014	ACUMULAT 2015	ACUMULAT 2016	ACUMULAT 2017	ACUMULAT 2018	ACUMULAT 2019
1.01.01	Nova urbanització a l'espai públic de Can Clos	2.063.825,68 €	5.920,70 €	1.807.042,03 €	165.682,97 €	- €	- €	605,00 €	25.851,65 €	58.723,33 €	- €	- €
1.02.01	Nova plaça a la part alta de Can Clos	3.281.295,70 €	80.555,56 €	- €	- €	- €	1.083.655,28 €	417.464,63 €	6.376,70 €	1.215.164,24 €	478.079,29 €	- €
1.03.01	Adquisició sòl i urb. connexió Dilegències-Ferrocarrils Catalans	54.959,18 €	- €	- €	- €	- €	54.959,18 €	- €	- €	- €	- €	- €
1.04.01	Adquisició de sòl per a nou espai públic resultant de la MPGO a Plus Ultra	271.144,81 €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	271.144,81 €
1.05.01	Urbanització plaça i carrers interiors Franco, Ruiz de Alda i Duran	1.687.928,20 €	- €	- €	- €	- €	274.071,92 €	1.009.095,12 €	404.761,16 €	- €	- €	- €
1.06.01	Reurbanització dels jardins de Ca l'Alena als habitatges de “La Capa”	1.537.156,04 €	- €	- €	- €	- €	572.402,31 €	- €	- €	- €	6.861,95 €	957.891,78 €
2.01.01	Rehabilitació i equipament dels elements col·lectius dels edificis	131.332,12 €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	131.332,12 €	- €
3.01.01	Millores a l'equipament esportiu municipal La Bàscula	672.540,97 €	561.234,41 €	- €	- €	- €	1.189,56 €	- €	- €	110.117,00 €	- €	- €
3.02.01	Edifici nova construcció equip. Cívic i cultural als jardins de Can Farrero	243.551,68 €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	31.194,82 €	65.937,99 €	146.418,87 €
3.03.01	Millores al casal de la gent gran La Capa	318.405,45 €	- €	- €	- €	- €	195.700,00 €	49.802,69 €	- €	72.902,76 €	- €	0,00 €
4.01.01	Instal·lació fibra òptica equipaments: La Bàscula, Casa del Rellotge i La Vinya	161.956,32 €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	161.956,32 €	- €	- €
4.02.01	Ajudes a la rehabilitació en l'aplicació de noves tecnologies als edificis	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €
5.01.01	Instal·lació de plaques equipament esportiu La Bàscula	109.338,15 €	- €	- €	- €	- €	12.934,90 €	96.403,25 €	- €	- €	- €	- €
5.02.01	Millores de l'aïllament tèrmic als edificis	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €
6.01.01	Usos del temps: “Temps de barri, temps educatiu compartit”	22.642,53 €	- €	- €	- €	- €	- €	10.978,65 €	10.498,00 €	1.165,88 €	- €	- €
6.02.01	“Temps de barri, temps compartit”: conciliar la vida laboral i familiar	200.856,00 €	- €	- €	35.000,00 €	21.000,00 €	19.000,00 €	37.999,00 €	20.000,00 €	32.500,00 €	35.357,00 €	- €
6.03.01	Promoció d'activitats grupals i comunitàries amb dones	25.931,79 €	- €	- €	- €	- €	6.400,00 €	3.600,00 €	5.288,90 €	10.642,89 €	- €	- €
6.04.01	Promoció de l'ús de les TIC per part de les dones	8.464,70 €	- €	- €	- €	- €	2.120,25 €	- €	2.435,43 €	- €	3.909,02 €	- €
7.01.01	Pla estratègic de participació i comunicació	95.624,52 €	- €	6.088,80 €	2.000,00 €	19.424,59 €	25.273,52 €	9.219,20 €	19.556,32 €	5.667,59 €	8.394,50 €	- €
7.02.01	Oficina Tècnica	63.263,86 €	- €	- €	- €	- €	- €	15.651,00 €	9.100,00 €	11.310,47 €	27.202,39 €	- €
7.03.01	Intervenció comunitària. Treball en xarxa amb infants, joves i famílies	312.484,37 €	- €	13.500,00 €	42.610,00 €	29.999,00 €	23.479,00 €	34.980,97 €	46.647,45 €	49.193,31 €	48.167,50 €	23.907,14 €
7.04.01	Espai públic: un espai de convivència als jardins de Ca l'Alena	24.999,17 €	- €	- €	- €	- €	- €	561,11 €	2.931,65 €	4.302,83 €	15.642,78 €	1.560,80 €
7.05.01	Punt Multimedia. Promoció cultural en xarxa	71.823,02 €	- €	- €	57.760,87 €	- €	- €	- €	3.680,00 €	1.133,00 €	3.630,00 €	5.619,15 €
7.06.01	Promoció sociocultural i participació dels joves a La Bàscula Músical	48.267,40 €	- €	- €	- €	- €	10.345,13 €	6.553,99 €	27.893,40 €	3.000,01 €	474,87 €	- €
7.07.01	Dinamització bucs d'assaig musical de La Bàscula	109.231,33 €	- €	- €	- €	- €	109.231,33 €	- €	- €	- €	- €	- €
7.08.01	Intervenció en medi obert	447.477,21 €	- €	- €	11.782,20 €	88.701,26 €	125.090,79 €	103.773,02 €	49.694,48 €	33.012,74 €	22.201,71 €	13.221,01 €
7.09.01	Promoció econòmica	35.499,80 €	- €	- €	- €	17.838,47 €	2.690,50 €	4.549,60 €	3.949,00 €	1.676,00 €	3.000,00 €	1.796,23 €
8.01.01	Nova accessibilitat als equipaments	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €
		12.000.000,00 €	647.710,67 €	1.826.630,83 €	314.836,04 €	176.963,32 €	2.518.543,67 €	1.801.237,23 €	638.664,14 €	1.803.663,19 €	850.191,12 €	1.421.559,79 €

*Inversions
complémentaires*

////////////////////

7

Inversions
complementàries

De la previsió econòmica inicial del projecte, que s’elevava a 12.000.000 €, es va executar totalment el pressupost amb data de tancament a 31 de desembre de 2019.

Els eixos principals d’inversió van ser la millora de l’espai públic i els equipaments del barri i l’impuls d’activitats socio-culturals. A banda d’aquestes inversions, en el període 2010-2019 se’n van efectuar d’altres que no estan justificades dins el marc de la Llei de barris.

AJUNTAMENT DE BARCELONA, GENERALITAT DE CATALUNYA

TREBALL ALS BARRIS*

Aportació del SOC i de Barcelona Activa	2010-2019	1.800.000,00 €
SALUT ALS BARRIS**	2016-2018	169.010,31 €
TOTAL		1.969.010,31 €

INVERSIÓ PRIVADA*** (S'especifica la quantitat d'obres realitzades desgregades per tipologia i per anualitat)

Obres majors (15 llicències) Detall quadre adjunt	2011-2019	15.794.524,55 €
Obres menors (122 llicències) Detall quadre adjunt	2011-2019	3.779.921,25 €
Llicències d'activitats (122 llicències)	2010-2019	537.282,91 €
TOTAL		20.111.728,71 €

INVERSIÓ INDIRECTA + INVERSIÓ INDUÏDA EN REHABILITACIÓ Segons estudi realitzat per l'Institut Cerdà

Amb obres incloses al Pla de barris	2010-2019	957.480,00 €
Amb obres complementàries al Pla de barris	2010-2019	1.604.714,83 €
TOTAL		2.562.194,83 €

24.642.933,85 €

* Més d'un milió vuit-cents mil euros.
** Import del període 2016-2018 (en aquest barri el Programa va començar al 2016, i les dades del 2019 no consten actualitzades).
*** En aquest quadre no s'inclouen els expedients inclosos al Centura.

INVERSIÓ PRIVADA	2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019		Total nre. exp.	Total pressupost
	Nre. exp.	Pressupost	Nre. exp.	Pressupost	Nre. exp.	Pressupost	Nre. exp.	Pressupost	Nre. exp.	Pressupost	Nre. exp.	Pressupost	Nre. exp.	Pressupost	Nre. exp.	Pressupost	Nre. exp.	Pressupost		
Obres majors					6	484.100,52 €	1	33.614,15 €			1	107.080,00 €	1	332.160,05 €	4	11.666.242,28 €	2	3.171.327,55 €	15	15.794.524,55 €
Llicències					6	484.100,52 €	1	33.614,15 €			1	107.080,00 €	1	332.160,05 €	4	11.666.242,28 €	2	3.171.327,55 €	15	15.794.524,55 €
Obres menors	1	12.000,00 €	16	237.355,00 €	15	217.177,45 €	12	412.233,63 €	16	397.841,49 €	19	567.824,00 €	16	698.107,48 €	11	467.006,19 €	16	770.376,01 €	122	3.779.921,25 €
Comunicat diferit					1	69.336,00 €	1	17.989,00 €	2	12.620,62 €	3	101.761,94 €	4	107.849,80 €	2	87.006,65 €	5	372.553,51 €	18	769.117,52 €
Comunicat immediat	1	12.000,00 €	16	237.355,00 €	14	147.841,45 €	11	394.244,63 €	14	385.220,87 €	16	466.062,06 €	12	590.257,68 €	9	379.999,54 €	11	397.822,50 €	104	3.010.803,73 €
Total general	1	12.000,00 €	16	237.355,00 €	21	701.277,97 €	13	445.847,78 €	16	397.841,49 €	20	674.904,00 €	17	1.030.267,53 €	15	12.133.248,47 €	18	3.941.703,56 €	137	19.574.445,80 €

8

Conclusions

////////////////////

8

Conclusions

En aquesta memòria trobem reflectides totes les actuacions desenvolupades entre els anys 2010-2019 corresponents al Projecte d'intervenció integral dels barris de la Vinya, Can Clos i Plus Ultra així com a les actuacions complementàries que s'hi han efectuat durant aquests anys. Una transformació que no hauria estat possible sense la col·laboració d'entitats veïnals i institucions públiques i municipals.

D'origen obrer i amb una geografia particular, els barris de la Vinya, Can Clos i Plus Ultra es van anar formant amb persones vingudes de diferents punts de la ciutat amb interès per treballar a les indústries que constituïen el barri. Aquestes persones van fer seva aquella àrea mitjançant iniciatives populars que, a poc a poc, van anar prosperant fins a arribar al barri que és avui, un camí no exempt de dificultats.

Aquests barris van ser objecte de 13 intervencions, sis de corresponents a **projectes urbanístics i d'equipaments**, una de relacionada amb **la rehabilitació d'edificis privats** i 13 intervencions en matèria de **programes socials**.

Aquestes actuacions van tenir un caire tant públic com privat. D'una banda, es van fer intervencions en els elements públics, de les quals van fer ús tots els veïns i veïnes dels barris, com ara l'adequació de carrers i places, així com instal·lacions públiques. A més, una altra part de les intervencions van estar dirigides a elements comuns de finques privades, amb una clara aposta per millorar l'accessibilitat i l'estat de les diferents edificacions del barri.

Pel que fa a les millores a l'espai públic, hi va haver la **nova urbanització a l'espai públic de Can Clos**, amb part de recuperació de zona verda de la muntanya de Montjuïc; renovació de la plaça a la part alta de Can Clos, per dotar-la d'arbrat, bancs i nou enllumenat; diversos treballs de millora a la vorera del carrer dels **Ferrocarrils Catalans**; l'adquisició de sòl per a un **nou espai públic** resultant de la MPGO al carrer de l'**Aviador Ruiz de Alda** i la reurbanització dels **jardins de Ca l'Alena**.

Pel que fa a equipaments públics, les obres d'ampliació dels vestidors i camp de futbol 7 al **complex esportiu La Bàscula**, la pavimentació de les **pistes de bàquet de Can Farrero** o les millores en accessibilitat interna i climatització del **casal de gent gran La Capa** són exemples de les actuacions efectuades.

En aquests equipaments es van voler potenciar les mesures de millora de la tecnologia, com ara la instal·lació de **fibra òptica** als equipaments de **La Bàscula, la Casa del Relletge i La Vinya**; mesures d'eficiència energètica com la instal·lació de plaques solars al centre **La Bàscula** o el trasllat del Punt Multimèdia a la Casa del Relletge, on la ciutadania va poder experimentar amb les noves tecnologies a través d'internet, vídeo, disseny gràfic, animació, etc.

Quant a la rehabilitació **d'edificis** es van dur a terme tres expedients de diferents rehabilitacions que van incloure l'estructura horitzontal i vertical, les façanes principals i posteriors, les cobertes, el pati de llums, les instal·lacions d'aigua i de llum, els baixants, l'ascensor, la supressió de barreres arquitectòniques i les escales, així com actuacions d'estalvi energètic.

El projecte d'intervenció preveia una sèrie de **programes socials** que van anar dirigits als veïns i veïnes dels barris de la Vinya, Can Clos i Plus Ultra, pensats a millorar la seva qualitat de vida. Entre d'altres, activitats dirigides a la dona com ara diferents cursos als Punts d'Informació i Atenció a les Dones (PIAD), activitats de narratives o de teatre impartides per diferents associacions o cursos d'iniciació a la informàtica per a dones a l'Entitat Àncora.

Es van posar en marxa altres iniciatives relacionades amb l'atenció als infants i adolescents com la creació d'una Taula d'Infància, Adolescència i Família (TIAF) per donar suport als infants, els joves i les seves famílies; el programa “Temps de barri, temps compartit”, que oferia atenció socioeducativa a joves de 12 a 18 anys, desenvolupat per l'esplai El Submarí de Port. A partir de l'any 2014, des de la TIAF es van dur a terme activitats que incloïen tallers, assessorament i suport a col·lectius com ara famílies, infants i joves i en matèria de formació amb jornades monogràfiques sobre temes d'interès concrets. Així, es van dur a terme projectes com ara **“Jugant amb tu, t'ajudo a créixer”** per a famílies amb infants de 0 a 3 anys, el projecte **“Consulta Jove de salut mental”**. A més, es va dur a terme la dinamització de la ludoteca i el casal de gent gran amb l'equip socioeducatiu i, posteriorment, amb la Taula d'Infància, Adolescència i Famílies.

També des de la TIAF, entre els anys 2015 i 2016, es va impulsar la transformació de l'espai musical La Bàscula convertit en l'**Espai Jove La Bàscula**, un espai per a joves on es realitzen tallers, debats i cinefòrums, a més de millores d'il·luminació i so a la sala de concerts.

Un cop acabat el termini d'execució de les obres de remodelació dels jardins de Ca l'Alena, aquest espai va incloure's en el pla funcional d'actuacions del **casal de barri de la Vinya**, gestionat per l'associació de veïns, per dur a terme activitats del calendari festiu conjuntament amb el casal de gent gran La Capa i de la ludoteca de la Casa dels Colors.

Altres programes socials que es van incloure van ser: **tasques socioeducatives en medi obert** amb el veïnat i amb els i les adolescents i joves que vivien als barris de la Vinya, Can Clos i Plus Ultra, per fomentar un punt de trobada i relació social.

Pel que fa a la promoció econòmica en aquest tipus de programes, es va oferir formació adreçada a la població dels barris que havia sol·licitat treball mitjançant el **Punt d'Informació Laboral**. També va dur-se a terme l'edició d'una guia de comerç que recollia tota l'oferta del barri.

Altres actuacions desenvolupades s'engloben en els **programes complementaris**.

El 2006 el Servei d'Ocupació de Catalunya va endegar el projecte **“Treball als barris”** per tal de promoure accions en paral·lel a la Llei de barris en l'àmbit de l'ocupació. Amb la col·laboració de Barcelona Activa, un agent d'ocupació i desenvolupament local (AODL) i diferents agents de la direcció del Pla de barris, que es van coordinar per posar en marxa actuacions que s'engloben en dues categories:

Accions pel foment i la millora de l'ocupació: com poden ser els programes específics de caràcter experimental i innovadors per afavorir la inserció sociolaboral de les persones amb desavantatge social; la qualificació professional d'unes 406 persones per millorar el seu perfil laboral o les accions per a la millora de l'ocupació a través de programes per adquirir experiència laboral (plans d'ocupació).

Accions per afavorir el desenvolupament socioeconòmic local: com són el Programa de desenvolupament econòmic local; Eix de consolidació i potenciació comercial; Eix de foment de l'ocupació per a la millora de la qualitat de l'ocupació del veïnat; Eix d'impuls de l'activitat empresarial per dinamitzar l'activitat econòmica del teixit empresarial dels polígons de la Marina; Eix d'eines per a la promoció i reforç de l'economia local per fomentar el desenvolupament econòmic, sota un model sostenible i igualitari.

Dins dels programes complementaris, trobem també les actuacions incloses a **“Salut als barris”**. Aquestes actuacions es van posar en marxa l'any 2016, amb el lideratge conjunt de l'Agència de Salut Pública de Barcelona, el Districte de Sants-Montjuïc, el sector de Salut de l'Ajuntament i el Consorci Sanitari de Barcelona. Van constar de les següents fases: una **primera fase** d'identificació d'agents i la creació d'un motor comunitari en salut al barri, una **segona fase** de valoració de les necessitats en salut al barri partint de l'anàlisi de dades de registres poblacionals i una **tercera fase** d'implementació de les intervencions, prioritzant-les per elaborar un pla d'actuació al barri. Per acabar, la **quarta i cinquena fases** van servir per fer un seguiment i avaluació del pla.

Es pot concloure que la Llei de barris de la Vinya, Can Clos i Plus Ultra va canviar d'alguna manera l'aparença del barri, ja que l'ha dotat de diferents infraestructures que, sens dubte, han millorat la vida de la seva ciutadania. Unes infraestructures molt demanades que no s'haurien pogut dur a terme sense la participació d'entitats locals, les diferents administracions i, per descomptat, els veïns i veïnes que s'han mostrat involucrats en totes les actuacions desenvolupades. De ben segur que les sinergies que es van crear i la il·lusió d'un barri millor per a les persones permetran una evolució positiva i un pas més per a una transformació que tot just va començar aleshores.

Projectes urbanístics i d'equipaments

1 C. Diligències i accessos
Escola Can Clos	6 Jardins de Ca l'Alena
2 Pl. Alta de Can Clos
i pl. del Mig de Can Clos	7 Equipament esportiu municipal
La Bàscula
3 Carrer Ferrocarrils
Catalans i Diligències	8 Jardins de Can Farrero
4 Carrer Ruiz de Alda,
26 i 29	9 Casal de gent gran La Capa
5 C. Aviador Franco,
c. Aviador Ruiz de Alda,
i c. Aviador Duran	10 La Bàscula
	11 Casa del Rellotge
	12 Casal de barri La Vinya

Programes socials

- 1** Esplai El Submarí
- 2** Casal de barri La Vinya
- 3** Entitat Àncora
- 4** Espai Jove La Bàscula
- 5** Jardins de Ca l'Alena
- 6** Centre cívic la Casa del Rellotge

Rehabilitació d'edificis privats

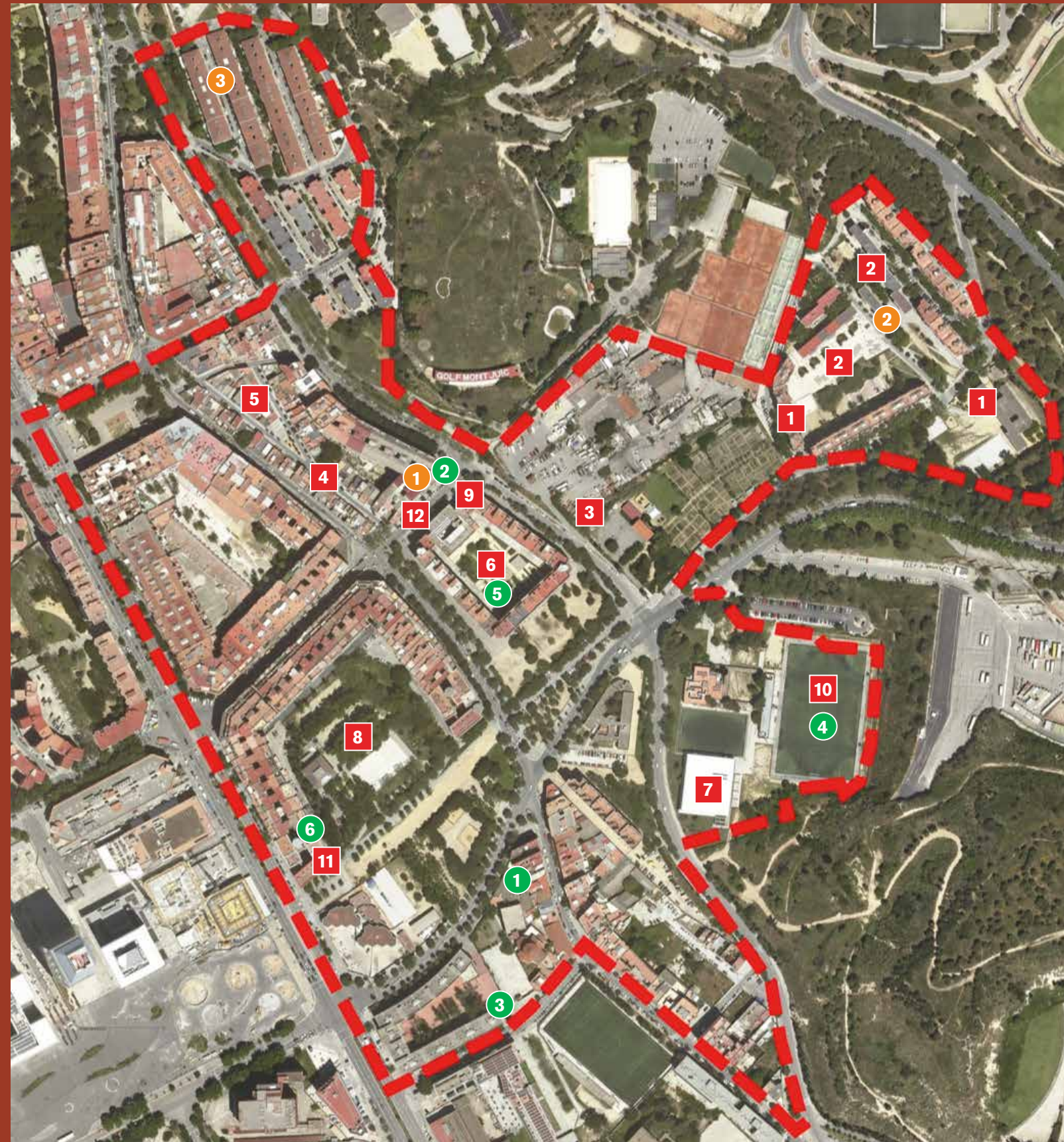
- 1** C. Alts Forns, 87
- 2** Pl. Alta de Can Clos, 12
- 3** C. Anoia, 5

Crèdits

Edició
Districte de Sants-Montjuïc
Carrer de la Creu Coberta, 104, 08014 Barcelona
934 027 000
<https://ajuntament.barcelona.cat/sants-montjuic/ca>

Equip de gestió
Enric Cremades, director de Projectes d'Intervenció als Barris
Ferran Pardo i Ana Rodríguez, suport als Projectes d'Intervenció als Barris
Maria Teresa Esteve, tècnica de Gestió de Projectes, Districte de Sants-Montjuïc
Àlba Fort, Irene Humet i Sergi Galván (MOMENTUMco), suport a la gestió del Pla de barris

Fotografia
Ajuntament de Barcelona
Disseny gràfic i maquetació
Imagina Comunicació
Impressió
Ediciones Gráficas Rey
Correcció lingüística
Marc Alba
Dipòsit legal
B.7195-2021

”

